

VALSTYBĖS SIENOS APSAUGOS TARNYBOS PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS VADO
Į S A K Y M A S

DĖL SIENOS KONTROLĖS NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

2012 m. sausio 31 d. Nr. 4-116

Vilnius

Vykdydamas Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – tarnyba) rinktinių, Pasieniečių mokyklos darbo organizavimo pertvarkymo priemonių plano, patvirtinto tarnybos vado 2011 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. 4-760, 16 priemonę ir siekdamas organizuoti sienos stebėjimą ir patikrinimus kertant sieną taip, kaip reglamentuoja Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 562/2006, nustatantis taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sieną, Bendrijos kodeksą (Šengeno sienų kodeksas, OL L 562, 2006 3 15):

1. T v i r t i n u pridedamus Sienos kontrolės nuostatus (toliau – nuostatai).

2. N u s t a t a u, kad nuostatais vadovaujasi tarnybos ir jos struktūriniai padaliniai, organizuojantys, kontroliuojantys ir (ar) vykdančys sienos stebėjimą bei patikrinimus kertant sieną tiek, kiek tai susiję su jų veiklos specifika.

3. P a v e d u:

3.1. tarnybos Sienos kontrolės organizavimo valdybai parengti ir iki 2012 m. balandžio 1 d. tarnybos vadui pateikti tvirtinti sienos kontrolės užtikrinimui reikalingų pareigybių skaičiaus poreikio nustatymo metodiką;

3.2. tarnybos struktūrinių padalinių vadovams per du mėnesius nuo šių nuostatų įsigaliojimo patvirtinti nuostatus įgyvendinančius teisės aktus (dokumentus):

3.2.1. Pasienio sargybų tarnybos tikrinimų dažnumo taisyklės;

3.2.2. Stacionaraus stebėjimo posto darbo instrukciją (-as);

3.2.3. Vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemų (kompleksų) panaudojimo instrukciją (-as);

3.2.4. Pasienio kontrolės punktų darbo instrukcijas;

3.2.5. Ginklų užtaisymo (ištaisymo) tam įrengtose vietose instrukciją;

3.2.6. Vietovių elementų sąlyginių pavadinimų, užkoduotų koordinatų, pareigybių ir pareigūnų atskirų veiksmų kodavimo palaikant radijo ryšį tvarkos aprašą;

3.2.7. Veiksmų pagal pavojaus signalą, gautą iš vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemų (kompleksų), užfiksavus valstybės sienos pažeidimą ir kitus nustatytus signalus, tvarkos aprašą;

3.2.8. Užkardos pareigūnų veiklos rezultatų apskaitos ir vertinimo taisyklės;

3.2.9. Darbo tvarkos taisyklės, kuriose taip pat turi būti nustatytas pareigūnų darbo laiko paskirstymas per pamainą, pareigūnų pamainos pradžia ir pabaiga;

3.3. tarnybos Pasieniečių mokyklos viršininkui nuostatus įtraukti į mokymo teminius planus ir programas.

4. P r i p a ž į s t u netekusiais galios:

4.1. tarnybos vado 2006 m. spalio 6 d. įsakymo Nr. 4-706 „Dėl Sienos kontrolės nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. [109-4153](#)) 1, 2, 3, 5 punktus;

4.2. tarnybos vado 2006 m. gruodžio 29 d. įsakymą Nr. 4-969 „Dėl tarnybos vado 2006 m. spalio 6 d. įsakymo Nr. 4-706 „Dėl Sienos kontrolės nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2007, Nr. [2-114](#)).

5. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti tarnybos vado pavaduotojui.

TARNYBOS VADAS
GENEROLAS

VAINIUS BUTINAS

PATVIRTINTA
Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie
Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų ministerijos vado
2012 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. 4-116

SIENOS KONTROLĖS NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Sienos kontrolės nuostatai (toliau – nuostatai) reglamentuoja sienos stebėjimo ir patikrinimų kertant valstybės sieną planavimą, organizavimą ir vykdymą Valstybės sienos apsaugos tarnyboje prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – tarnyba) ir jos struktūriniuose padaliniuose, organizuojančiuose ir įgyvendinančiuose tarnybos funkcijas priskirtoje pasienio ruožo, teritorinės jūros dalyje, jūrų, oro uoste ar kitoje nustatytoje teritorijoje.

2. Pagrindinės nuostatuose vartojamos sąvokos:

Užkardos veikimo teritorija – pasienio ruožo dalis, apribota: prie kaimyninės valstybės Lietuvos Respublikos valstybės siena (toliau – valstybės siena), nuo valstybės sienos į Lietuvos Respublikos teritorijos vidų sandūromis, skiriamosiomis linijomis ir pasienio ruožo riba bei kita teritorija, kurioje užkarda vykdo jai pavestas funkcijas.

Užkardos veikimo teritorijai taip pat priskiriama teritorinė jūra, pasienio kontrolės punktai.

Skiriamoji linija – skiria gretimų užkardų veikimo teritorijas.

Sandūra – skiriamosios linijos susikirtimo su valstybės siena ir pasienio ruožo riba taškai.

Pamainos darbas – užkardos vado suplanuota ir vykdoma užkardos veikimo teritorijoje pareigūnų veikla.

Pasienio sargyba – vienas ar daugiau pareigūnų, vykdančių jiems paskirtą tarnybinių užduotį.

Tarnybinė užduotis – nustatytą darbo laiką pasienio sargybai paskirta užduotis, kurioje nurodoma pasienio sargybos rūšis (rūšys), vykdymo vietos, maršrutai, laikas, pasienio sargybai skiriamos tarnybinės priemonės ir kiti su tuo susiję duomenys.

Tarnybinės priemonės – pasienio sargybų naudojama ginkluotė, tarnybiniai šunys, tarnybinės transporto priemonės, datos spaudai, slidės, ryšio, stebėjimo, signalizacijos, specialiosios ir kitos priemonės.

Valstybės sienos apsaugos objektai ir įrenginiai – pasienio juostoje ir už jos ribų esantys valstybės sienos ženklai, kontrolinė pėdsakų juosta, stebėjimo bokštai, pasienio patrulio takas, vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemos (kompleksai), inžinerinės užtvartos, pasienio kontrolės, atraminiai punktai ir kt.

Atraminis punktas – vieta, kurioje įrengtos patalpos ir kita infrastruktūra pasienio sargybų pareigūnams pailsėti, gaminti valgį, laikyti tarnybines priemones bei prireikus vadovauti pasienio sargyboms ir palaikyti ryšį su užkardos budėtoju ar užkardos pamainos vyresniuoju.

Tarnybinės transporto priemonės – automobiliai, motociklai, mopedai, keturračiai, motorogės, dviračiai, plaukiojimo priemonės (laivai, kateriai, valtys ir kt.), orlaiviai (sraigtasparniai, lėktuvai) ir kitos transporto priemonės.

Kitos nuostatuose vartojamos sąvokos apibrėžtos Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 562/2006, nustatančiame taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sieną, Bendrijos kodeksą (Šengeno sienų kodeksą) (toliau – Šengeno sienų kodeksas), Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatyme (Žin., 2000, Nr. [42-1192](#)), Lietuvos Respublikos valstybės sienos apsaugos tarnybos įstatyme (Žin., 2000, Nr. [92-2848](#))

ir kituose teisės aktuose.

3. Užkardos veikimo teritoriją priskiria tarnybos vadas. Užkardų veikimo teritorijų skiriamąsias linijas nustato rinktinių vadai.

4. Tarnybos ir jos struktūrinių padalinių veiksmus pereinant į aukštesnius valstybės sienos apsaugos režimus (parengties pakopas), valstybės sienos apsaugą nepaprastosios ir karo padėties, ginkluotos gynybos (karo) metu ar kitų ekstremalių situacijų atvejais nustato atitinkami teisės aktai.

5. Rengiant užkardos veikimo teritorijos schemą (žemėlapi), stacionarių stebėjimo postų, pasienio kontrolės ir atraminių punktų darbo instrukcijas bei pildant kitus nuostatuose nustatytus dokumentus, naudojami nuostatų 1 priede nurodyti sutrumpinimai. Jei dokumente naudojami papildomi sutrumpinimai, nenurodyti nuostatų 1 priede, sutrumpinimų reikšmės turi būti pateiktos dokumente. Sutartiniai ženklai, naudojami rengiant žemėlapius, lenteles, schemas, planus ir kitus grafinius dokumentus, nustatomi tarnybos vado įsakymu.

II. SIENOS KONTROLĖS PLANAVIMAS IR ORGANIZAVIMAS

6. Sienos kontrolės planavimas – kryptinga veikla, skirta organizuoti sienos stebėjimą, patikrinimus kertant sieną, vykdyti kitus sienos kontrolei keliamus tikslus bei uždavinius ar užtikrinti kitas tarnybos funkcijas. Sienos kontrolės planavimą ir organizavimą užkardos veikimo teritorijoje sudaro:

- 6.1. rinktinės vado įsakymo dėl sienos kontrolės rengimas;
- 6.2. padėties užkardos veikimo teritorijoje įvertinimas;
- 6.3. mėnesio pamainų grafiko sudarymas;
- 6.4. pasienio sargybų pamainos darbo plano sudarymas;
- 6.5. pamainos tarnybinių žiniaraščių pildymas.

RINKTINĖS VADO ĮSAKymo DĖL SIENOS KONTROLĖS RENGIMAS

7. Rinktinės vado įsakymas dėl sienos kontrolės užkardų veikimo teritorijose (toliau – sienos kontrolės įsakymas) rengiamas siekiant efektyviau panaudoti turimas pajėgas užtikrinant sienos kontrolę ir atsižvelgiant į metų laiką (gamtos sąlygas): paprastai sienos kontrolės įsakymas rengiamas du kartus per metus: pavasario – vasaros periodui (periodo orientacinis terminas: balandžio – rugsėjo mėn.) ir rudens – žiemos periodui (periodo orientacinis terminas: spalio – kovo mėn.).

Prieš rengiant sienos kontrolės įsakymą vertinama:

7.1. padėtis užkardų veikimo teritorijose; vertinant padėtį, gali būti atlikta rekognoskuotė: atliekama vietovės apžiūra (siekiant įvertinti bei patikslinti vietovės savybes, įtakančias sienos stebėjimo galimus pakitimus dėl metų laikų ar kitų veiksnių), įvertinami pravažiuojami (praeinami) keliai ar ruožai, galimi (prognuozuoti) valstybės sienos pažeidėjų judėjimo maršrutai, galimos jų pasislėpimo vietos ir pan.;

7.2. valstybės sienos pažeidžiamumas (paskutiniųjų 2-3 metų) atskirose valstybės sienos ruožo atkarpose ir pažeidžiamumą įtakojančios veiksniai (gyvenvietės prie valstybės sienos Lietuvos Respublikos ir gretimos valstybės teritorijoje, pasienio kontrolės punktai, keliai prie valstybės sienos, vietovės stebėjimo galimybės ir kt.);

7.3. galimos ar prognozuojamos neigiamos tendencijos bei grėsmės (nusikalstamų veikų pasireiškimai: nelegalios migracijos, kontrabandos, kitų nusikalstamų veikų tendencijos), kiti rizikos faktoriai;

7.4. turimų pajėgų (personalo), tarnybinių priemonių, valstybės sienos apsaugos objektų ir įrenginių panaudojimo galimybės sienos kontrolei užtikrinti;

7.5. bendradarbiavimo su teisės saugos institucijomis (policijos, muitinės, kitomis Lietuvos Respublikos institucijomis ar analogiškoms kaimyninių valstybių institucijomis) galimybės;

7.6. teisinio reglamentavimo, susijusio su sienos kontrolės organizavimu, pakeitimai;

7.7. kitos aplinkybės.

8. Atsižvelgiant į nuostatų 7 punkte išvardintų aplinkybių vertinimo išvadas, sienos kontrolės įsakyme nurodoma:

8.1. sienos kontrolės užtikrinimo būdai užkardose įprastinių (dirbant kasdieniu režimu) ir ypatingų (pvz., užfiksavus valstybės sienos pažeidimus, kitas neteisėtas veikas) situacijų metu;

8.2. esant galimybei, taktinės, organizacinės ir kitokios priemonės, kurios užtikrintų efektyvesnę ateinančio periodo sienos kontrolę užkardų veikimo teritorijose;

8.3. užkardų sąveikos būdai (pagalbos suteikimo, sandūrų apsaugos ir pan.);

8.4. techninių priemonių, naudojamų sienos kontrolei užtikrinti, panaudojimo galimybės, taip pat ir atsižvelgiant į metų laiką (gamtos sąlygas);

8.5. valstybės sienos ruožų užkardų veikimo teritorijose suskirstymas į labai pažeidžiamus, pažeidžiamus ir mažai pažeidžiamus sektorius (įvertinus visas aplinkybes pagal nuostatų 7 punktą): šių sektorių stebėjimo laikas ar patikrinimo dažnumas, turimų užkardos pajėgų reagavimo galimybės ir būdai kiekviename sektoriuje (atsižvelgiant į jų svarbą); sektorių koregavimo galimybės ir periodiškumas; pasienio kontrolės punktų prieigų apsaugos būdai ir priemonės;

8.6. pajėgų (žmogiškųjų) panaudojimo galimybės: papildomų pajėgų panaudojimas (rinktinės operatyvinių, specialiųjų ir kt. pajėgų, gretimų užkardos pajėgų pasitelkimas); pajėgų persikirstymas iš vieno rinktinės struktūrinio padalinio į kitą atsižvelgiant ir įvertinant situaciją (pažeidžiamumo) visoje rinktinei nustatytoje teritorijoje;

8.7. bendradarbiavimo įvairiais lygmenimis organizavimo ir tobulinimo galimybės: rinktinės struktūrinių padalinių tarpusavio bendradarbiavimas, bendradarbiavimas su Lietuvos Respublikos ir kaimyninių valstybių teisėsaugos institucijomis, bendrų priemonių planavimas, bendradarbiavimas su vietos gyventojais;

8.8. kiti reikalavimai užkardos vadovybei (rekognoskuotės atlikimo, informuotumo apie padėtį užkardos veikimo teritorijoje žinojimas bei pasienio sargybų reagavimo į įvykius vertinimas ir kt.);

8.9. užduotys pagal atskiros užkardos veikimo teritorijos ypatumus, kitos priemonės ir pavedimai.

9. Nuostatų 7 punkte išvardintoms aplinkybėms pasikeitus iš esmės, turi būti keičiamas (koreguojamas) sienos kontrolės įsakymas.

PADĖTIES UŽKARDOS VEIKIMO TERITORIJOJE ĮVERTINIMAS

10. Padėties užkardos veikimo teritorijoje įvertinimas – tai užkardos vado rizikos analize grindžiama veikla, kurios metu vertinama operatyvinė situacija užkardos veikimo teritorijoje, prognozuojami galimi valstybės sienos kirtimo tvarkos pažeidimai, numatomi šių pažeidimų užkardymo ir prevencijos veiksmai. Vertindamas padėtį užkardos veikimo teritorijoje, užkardos vadas:

10.1. parengia du užkardos veikimo teritorijos schemas (žemėlapių) egzempliorius. Vienas užkardos veikimo teritorijos schemas (žemėlapis) egzempliorius saugomas pas užkardos vadą, kitas iškabinamas užkardos budėtojo patalpoje (turint elektroninę užkardos veikimo teritorijos schemą (žemėlapi), gali būti atspausdinamas tik vienas egzempliorius, kuris iškabinamas užkardos budėtojo patalpoje). Užkardos veikimo teritorijos schemoje (žemėlapyje) nurodoma:

10.1.1. valstybės siena ir jos ženklai, valstybės sienos apsaugos zonos riba, pasienio ruožo riba ir jos ženklai, orlaivių skrydžiams nustatyti oro keliai;

10.1.2. užkardos veikimo teritorijos sandūros ir skiriamosios linijos;

10.1.3. užkardos dislokacijos vieta, pasienio kontrolės punktai, kiti valstybės sienos apsaugos objektai ir įrenginiai;

10.1.4. policijos, muitinės ir kaimyninės valstybės sienos apsaugos institucijų, saugančių

analogišką valstybės sienos ruožą, padalinių išdėstymas;

10.1.5. gyvenvietės, geležinkelio ir autobusų stotys, oro uostai (aerodromai), uostai, laivų prieplaukos, krantinės ir kitos bazavimosi vietos;

10.1.6. nepraeinami (nepravažiuojami) valstybės sienos ruožai;

10.1.7. keliai, kurie gali būti naudojami pasienio sargyboms pristatyti iš užkardos į tarnybos vietas, patruliuoti ir sąveikai tarp pasienio sargybų užtikrinti;

10.1.8. užkardos veikimo teritorijos suskirstymas į kvadratų tinklėlį, atskirų vietų ar objektų sąlyginiai pavadinimai, kiti reikalingi duomenys;

10.2. išsiaiškina aplinkybes ir veiksnius, galinčius turėti įtakos sienos kontrolės organizavimui:

10.2.1. vietovės prie valstybės sienos pobūdį;

10.2.2. judėjimo per pasienio kontrolės punktus intensyvumą;

10.2.3. ūkinės, komercinės ir kitokios veiklos pasienio ruože ir valstybės sienos apsaugos zonoje pobūdį;

10.2.4. kitų tarnybos ir rinktinės struktūrinių padalinių panaudojimo galimybės sienos kontrolei užkardos veikimo teritorijoje;

10.2.5. sąveikos su gretimomis užkardomis sąlygas;

10.2.6. sąveikos sąlygas bei bendradarbiavimo galimybės su kaimyninės valstybės sienos apsaugos institucijų padaliniais;

10.2.7. bendradarbiavimo su policijos, muitinės ir kitų valstybės institucijų teritoriniais padaliniais bei vietos savivaldos institucijomis galimybės;

10.2.8. galimybės pasinaudoti pasienio ruožo gyventojų, kitų asmenų pagalba;

10.2.9. užkardos aprūpinimą, turimą personalą ir tarnybines priemones;

10.2.10. per paskutinius 2–3 mėnesius užkardos veikimo teritorijoje užfiksuotus valstybės sienos kirtimo, pasienio teisinio režimo, pasienio kontrolės punktų veiklos taisyklių ir kitų teisės aktų pažeidimų padarymo būdus, vietas, laiką ir kitas aplinkybes;

10.3. vadovaudamasis tarnybos vado ir rinktinės vado įsakymais bei nurodymais, atsižvelgdamas į užkardos pamainos vyresniųjų pranešimus, sienos kontrolės rezultatus, rinktinės struktūrinių padalinių (operatyvinių) pateiktą bei kitą gautą informaciją, surašo padėties užkardos veikimo teritorijoje įvertinimo išvadą (toliau – padėties įvertinimo išvada) Padėties užkardos veikimo teritorijoje įvertinimo knygoje, kurioje nurodo:

10.3.1. tikimas (prognozuojamas) neteisėto valstybės sienos kirtimo kryptis, vietas ir būdus;

10.3.2. pagrindinių pastangų sutelkimo kryptis ir vietas (nurodomi labai pažeidžiami, pažeidžiami ir mažai pažeidžiami sektoriai), laiką (poilsio ir švenčių dienos, tamsus paros laikas ir pan.), veiksmų taktinius būdus (pvz., patruliavimas pėsčiomis ir tarnybinių šunų panaudojimas);

10.3.3. skiriamų pasienio sargybų skaičių, rūšis;

10.3.4. kaip panaudoti užkardos turimas tarnybines priemones, valstybės sienos apsaugos objektus ir įrenginius;

10.3.5. prognozuojamus padėties užkardos veikimo teritorijoje pakitimus ir pasienio sargybų tarnybinių užduočių tikslinimo tvarką;

10.3.6. ekstremalių situacijų atvejais vykdomas priemonės;

10.3.7. kitas priemones, kurios užtikrintų sėkmingą tarnybinės užduoties vykdymą;

10.4. padėties įvertinimo išvadų punktai yra numeruojami, pvz.:

Padėties _____ užkardos veikimo teritorijoje įvertinimo išvados, 201__-__Nr.

1. Tekstas

2. Tekstas

18. Tekstas

Užkardos vadas

(laipsnis)

(parašas)

(vardas, pavardė)

10.5. padėties įvertinimo išvados tikslinamos kiekvieną mėnesį, o pasikeitus padėčiai užkardos veikimo teritorijoje – nedelsiant. Tikslinimo tvarka:

10.5.1. jei padėties įvertinimo išvados papildomos nauju punktu, sakiniu (sakiniais), tai tikslinamo punkto pabaigoje skliausteliuose įrašoma taip: *(papildyta 2012-02-23)*. Padėties įvertinimo išvadų pabaigoje įrašomas tikslinamo punkto numeris, nurodoma patikslinimo data ir iš naujos eilutės įrašomas papildymas. Papildymas patvirtinamas užkardos vado parašu, pvz.:

6 punkto papildymas, 2012-02-23

Stacionarią techninio stebėjimo įrangą Tabariškių st.b. naudoti tamsiu paros metu tarnybinėse užduotyse nurodytu laiku.

Užkardos vadas

(laipsnis)

(parašas)

(vardas, pavardė)

10.5.2. padėties įvertinimo išvadų punkte gali būti keičiamas sakinyss ar sakiniai. Šiuo atveju sakinyss (sakiniai) perbraukiamas (perbraukiami), tikslinamo punkto pabaigoje skliausteliuose įrašoma taip: *(pakeista, 2012-01-28)*. Padėties įvertinimo išvadų pabaigoje įrašomas tikslinamo punkto numeris, nurodoma patikslinimo data ir iš naujos eilutės įrašomas pakeitimas. Pakeitimas patvirtinamas užkardos vado parašu, pvz.:

3 punkto 2 sakinio pakeitimas, 2012-01-28

Pagrindines pastangas sutelkti prie valstybės sienos ruožų tarp VSŽ XXXX-XXXX.

Užkardos vadas

(laipsnis)

(parašas)

(vardas, pavardė)

10.5.3. jei tikslinimo metu papildymų ir pakeitimų nepadaryta, apie tai įrašoma knygoje, pvz.:

Patikslinta 2012-01-28, papildymų ir pakeitimų nėra

Užkardos vadas

(laipsnis)

(parašas)

(vardas, pavardė)

10.6. su padėties įvertinimo išvadamis ir jų patikslinimais pasirašytinai supažindina užkardos vado pavaduotoją (-us), vyresnįjį (-iuosius) specialistą (-us) ir pareigūnus, skiriamus užkardos pamainos vyresniaisiais, užkardos budėtojais (pasienio tikrinimo posto pamainos vyresniaisiais, pasienio tikrinimo posto budėtojais). Kitiems užkardos pareigūnams padėties įvertinimo išvados skelbiamos užsiėmimų ir instruktažų (prieš pasienio sargyboms išvykstant vykdyti tarnybines užduotis) metu, vadovaujantis principu „būtina žinoti“;

10.7. pasikeitus padėčiai užkardos veikimo teritorijoje iš esmės, gavus naują rinktinės vado sienos kontrolės įsakymą – atitinkamai pakeičia (ar parengia) padėties įvertinimo išvadas.

11. Padėties užkardos veikimo teritorijoje įvertinimo knyga saugoma užkardos budėtojo patalpose. Užkardos veikimo teritorijos schema (žemėlapis) naudojama priimant sprendimą dėl sienos kontrolės organizavimo ir vykdymo, esant tarnybiniam būtinumui, ji gali būti patikslinta.

MĖNESIO PAMAINŲ GRAFIKAS

12. **Mėnesio pamainų grafikas** (toliau – pamainų grafikas, 2 priedas) – dokumentas, skirtas pareigūnų veiklai planuoti ir vykdyti, siekiant užtikrinti užkardai pavestas sienos

kontrolės ar operatyvaus valdymo funkcijas. Pamainų grafikas sudaromas vienam mėnesiui (jis gali būti pildomas kompiuterine programa arba rankiniu būdu), jame nurodoma:

12.1. 1 grafoje – eilutės numeris;

12.2. 2 grafoje – pareigos;

12.3. 3 grafoje – pareigūno vardas, pavardė, pareigūnui darbo laiko apskaitos žiniaraštyje sutektas numeris;

12.4. 4 grafoje – darbo valandos, kurios suplanuotos pareigūnui einamojo mėnesio pamainų grafike virš Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atitinkamam metų mėnesiui patvirtinto mėnesio darbo valandų skaičiaus (toliau – norma);

12.5. 5 grafoje – planuojamas darbo valandų skaičius per mėnesį (viršutinė eilutė), pakeitimai (vidurinioji eilutė) ir faktinis darbo valandų skaičius per mėnesį (apatinė eilutė);

12.6. 6 grafoje – mėnesio darbo valandų skaičius, patvirtintas Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atitinkamam metų mėnesiui;

12.7. 7 grafoje – faktiškai per mėnesį suplanuotų darbo valandų suma (5 grafos viršutinėje eilutėje suplanuotų darbo valandų suma);

12.8. 8 grafoje – pareigūno planuojamų viršvalandžių likutis (viršvalandžiai apskaičiuojami iš faktiškai suplanuotų valandų skaičiaus (7 grafa) atėmus mėnesio darbo laiko normą (6 grafa) ir pridėjus viršvalandžius, nurodytus 4 grafoje (jei jie nebuvo išlyginti per einamąjį mėnesį).

13. Planuojamas tarnybos laikas žymimas kiekvienam pareigūnui skirtoje 5 grafos viršutinėje eilutėje. 5 grafos skiltyse žymima tarnybos pradžia ir trukmė valandomis per parą (pvz., 20.00/4). Jei tarnyba tęsiama kitą parą, kitai parai skirtoje skiltelėje rašomas tik valandų skaičius (pvz., -/8). Jei pareigūnas turi atvykti ne į užkardą, o į pasienio kontrolės punktą ar kitą tarnybos vykdymo vietą, rašomas sutartinis šios vietos pavadinimas (pvz., 20.00K/4), o pastabose nurodomi sutartiniai atvykimo vietos žymėjimai (pvz., K – *Kenos pasienio kontrolės punktas*). 5 grafos vidurinės eilutės skiltyse įrašomi pamainų grafiko pakeitimai, apatinės eilutės skiltyse – faktiškai dirbtas laikas. Vidurinę eilutę gali pildyti tik užkardos vadas ar jo pavaduotojas (užpildžius eilutę – tai patvirtinama užkardos vado ar pavaduotojo parašu (jeigu pamainų grafikas pildomas rankiniu būdu), apatinės eilutės skiltis užpildo užkardos pamainos vyresnysis, užbaigdamas tarnybą.

14. Neatvykimai į tarnybą žymimi darbo laiko apskaitos žiniaraščio sutartiniais žymėjimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar kitos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

15. Sudarydamas pamainų grafiką, užkardos vadas privalo:

15.1. suplanuoti tarnybinių užduočių vykdymui reikiamą pareigūnų skaičių pamainoje (numatyti reikiamą pareigūnų, turinčių teisę dirbti su atitinkama įranga, tarnybinėmis priemonėmis (pvz., datos spaudais ir pan.), skaičių);

15.2. numatyti valandas kasmetinėms ir kitoms atostogoms, profilaktiniam medicininiam patikrinimui, profesiniam koviniam parengimui, komandiruotėms;

15.3. numatyti darbuotojams, kurie praėjusį mėnesį dirbo viršvalandžius, papildomas poilsio dienas už darbą virš normos.

16. Sudarytą pamainų grafiką pasirašo užkardos vadas, tvirtina rinktinės vadas. Rinktinės vadas savo įsakymu gali įgalioti užkardos vadą tvirtinti pamainų grafikus. Tokiais atvejais pamainų grafikus sudaro ir pasirašo užkardos vado pavaduotojas. Užkardos pareigūnai su pamainų grafiku supažindinami prieš penkiolika kalendorinių dienų iki jo įsigaliojimo, patvirtintą pamainų grafiką paskelbiant viešai informaciniame stende.

17. Užkardos budėtojas ar užkardos pamainos vyresnysis, gavę pranešimą apie numatomą pareigūno neatvykimą į tarnybą, informuoja apie tai užkardos vadą ar užkardos vado pavaduotoją ir apie neatvykimą į tarnybą pažymi pamainų grafiko apatinėje eilutėje.

18. Siekdamas išsamesnės pareigūnų paskirstymo į tarnybą analizės, rinktinės vadas savo įsakymu gali nustatyti papildomus pamainų grafiko rekvizitus.

PASIENIO SARGYBŲ PAMAINOS DARBO PLANAS

19. **Pasienio sargybų pamainos darbo planas** (toliau – pamainos darbo planas, 3 priedas) – dokumentas, kuriame surašomas užkardos vado sprendimas dėl sienos kontrolės 12, 24 valandoms ar kitam rinktinės vado sienos kontrolės įsakyme nustatytam laikotarpiui. Pamainos darbo planas sudaromas iki planuojamo laikotarpio pradžios, pamainos darbo plano lentelės grafose nurodoma:

19.1. pirmoje – eilutės numeris;

19.2. antroje – pasienio sargybos pareigūnų vardas ir pavardė (pirmasis įrašomas pasienio sargybos vyresnysis);

19.3. trečioje – pasienio sargybos radijo ryšio šaukiniai. Jei pasienio sargybai skiriama keletą radijo stočių su skirtingais šaukiniais, šalia skliausteliuose įrašomas eilutės, kurioje įrašyta pareigūno (kuriam priskiriama radijo stotis su šiuo šaukiniu) pavardė, numeris, pvz., *Šalčia-2 (11)*;

19.4. ketvirtoje – pasienio sargybai skiriamos tarnybinės priemonės ir jų skaičius (pvz., apie žiūronus rašoma – *žiūr. 2*);

19.5. penktoje ir šeštoje – laiko intervalo pradžia ir pabaiga;

19.6. septintoje – pasienio sargybos rūšis (per nurodytą laiko intervalą);

19.7. aštuntoje – pasienio sargybos tarnybinės užduoties vykdymo vieta ar maršrutas per nurodytą laiko intervalą. Maršrutas nurodomas pagal maršruto taškus (pradinis, galutinis, jei reikia, ir tarpiniai). Vietos ir maršruto taškai nurodomi pagal kvadratų tinklelio, valstybės sienos ženklų numerius, gyvenamųjų vietovių pavadinimus, pasienio kontrolės punktų, stebėjimo bokštų ir kitų stacionarių tarnybos vietų pavadinimus, pvz., kv. 366/6109, VSŽXXXX, Šaškių st.b., kv. 3669/61095 – 3700/61111, Šalčininkų PKP;

19.8. pildant lentelę, eilutės su įrašais apie vieną pasienio sargybą atskiriamos storesne linija nuo eilučių su įrašais apie kitą pasienio sargybą;

19.9. po lentelę nurodoma informacija, reikalinga pasienio sargybų sąveikai užtikrinti (kuri pasienio sargyba kuriai turi pagal iškvietimą nuvykti suteikti pagalbą, kinologo su tarnybiniu šunimi pagalbos suteikimo galimybės ir kt.). Pasienio sargybos įvardijamos jų šaukiniais.

20. Pamainos darbo planą pasirašo užkardos vadas.

21. Pasikeitus padėčiai užkardos veikimo teritorijoje, galimybei skirti planuotą pareigūnų skaičių (neatvykimai į tarnybą, susirgimai tarnybos metu ir pan.) ar turimų tarnybinių priemonių panaudojimo galimybėms (gedimai ir pan.), pamainos darbo planą gali pakeisti užkardos vadas, jo pavaduotojas, jų nesant – užkardos pamainos vyresnysis.

22. Keisdamas pamainos darbo planą, užkardos vadas, jo pavaduotojas (užkardos pamainos vyresnysis) keičiamas lentelės eilutės, skiltis ar įrašus perbraukia viena linija ir šalia pasirašo, o po lentelę nustatytoje vietoje įrašo pakeitimus, pakeitimų įrašymo laiką, priežastis ir pasirašo. Jeigu pakeitimų yra daug, gali būti pildomas naujas pamainos darbo plano blankas.

23. Užkardos vadas, skirdamas pareigūnus į pasienio tikrinimo postus ir kitas pasienio sargybų rūšis, atsižvelgia į pareigūnų žinias, praktinius sugebėjimus bei asmenines savybes, o skirdamas kinologus – ir į tarnybinių šunų paruošimo lygį.

PAMAINOS TARNYBINIAI ŽINIARAŠČIAI

24. **Tarnybinis žiniaraštis** (toliau – žiniaraštis) yra ataskaitinis dokumentas apie pasienio sargybai paskirtos tarnybinės užduoties vykdymo eigą, kuriame įrašoma pasienio sargybai pamainos darbo plane nustatyta tarnybinė užduotis.

25. Nustatomi A formos (skirti pasienio tikrinimo postams, 4 priedas) ir B formos (skirti kitoms pasienio sargyboms, 5 priedas) žiniaraščiai. Jei pasienio sargyba tik dalį darbo laiko veikia kaip pasienio tikrinimo postas (pvz., pasienio kontrolės punkte, dirbančiame ne visą parą), o kitą darbo laiko dalį – kaip patrulis ar kita pasienio sargyba, išduodami A ir B formos

žiniaraščiai.

Atsižvelgiant į atliekamos tarnybinės užduoties pobūdį, žiniaraštis gali būti neišduodamas šioms pasienio sargyboms, vykdančioms tarnybą rinktinės ar užkardos patalpose: rinktinės budėtojui, rinktinės budėtojo padėjėjui, užkardos pamainos vyresniajam (išskyrus atvejus, kuomet užkardos pamainos vyresnysis tarnybinių užduotį atlieka išvykęs iš užkardos patalpų, pvz., atlikdamas tarnybines užduotis, pagal nuostatų 114.9 punktą), užkardos budėtojui, užkardos budėtojo padėjėjui, vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemos operatoriui (taikoma tik tuomet, kai operatorius tarnybinių užduotį atlieka rinktinės ar užkardos patalpose įrengtame valdymo centre). Pasienio sargybos, kurioms neišduotas žiniaraštis, visa su tarnybos vykdymu susijusi tarnybinė informacija fiksuojama rinktinės ar užkardos tarnybinėje dokumentacijoje.

26. Užduotį žiniaraštyje, vadovaudamasis pamainos darbo planu, įrašo užkardos vadas arba jo pavedimu pareigūnas, atsakingas už tarnybinių dokumentų apskaitą, arba užkardos (pasienio tikrinimo posto) pamainos vyresnysis. Pareigūnas, vedantis instruktažą, prieš instruktažą patikrinęs, ar žiniaraštyje įrašyta tarnybinė užduotis atitinka pamainos darbo planą, pasirašo žiniaraštyje. Pasirašytą žiniaraštį užkardos budėtojas išduoda pasienio sargybos vyresniajam. Jei pareigūnai atvyksta ne į užkardą, o į pasienio kontrolės punktą ar kitą nurodytą pamainos darbo plane vietą, žiniaraščių pateikimo pasienio sargybų vyresniesiems tvarką nustato užkardos vadas.

27. Žiniaraščio I skyriaus (Tarnybinė užduotis) lentelės grafos pildomos kaip ir pasienio sargybų pamainos darbo plano grafos. Po lentele įrašomos sąveikaujančios pasienio sargybos, kurioms pagal iškvietimą reikėtų padėti sulaikyti pažeidėjus ar suteikti kitokią pagalbą (rašoma *Dengiama* (-os) ir pasienio sargybos ar pasienio sargybų šaukinį (-ius)) ir kurias prireikus reikėtų kvieisti į pagalbą (rašoma *Dengianti* (-čios) ir pasienio sargybos ar pasienio sargybų šaukinį (-ius)), bei kiti nurodymai.

28. Žiniaraščio II skyrius (Tarnybinės užduoties vykdymo eiga) A formos lentelėje įrašomas darbo vietos ar užduoties, kurią atlieka kiekvienas pasienio sargybos pareigūnas nurodytu laiku, sutartinis pavadinimas (nustatytas Pasienio kontrolės punkto darbo instrukcijoje).

29. B formos lentelėje viršutinės eilutės skiltyse nurodoma pasienio sargybos ar pareigūno atliktos užduoties rūšis, apatinės – užduoties vykdymo vieta. Duomenis pasienio sargybos vyresnysis turi įrašyti iki nurodyto laiko intervalo pradžios.

30. Užbaigęs darbą, kiekvienas pareigūnas sutikrina, ar duomenys apie jo atliktas užduotis yra teisingi, ir pasirašo.

31. Žiniaraščio III skyriuje tikrintojai įrašo pasienio sargybos tikrinimo rezultatus.

32. Žiniaraščio IV skyriuje pasienio sargybos vyresnysis rašo apie įvykius ir užduoties vykdymo rezultatus, pastabas bei informaciją, kuri jam reikalinga vadovauti pasienio sargybai.

33. Žiniaraščio V skyriuje pasienio sargybos vyresnysis, atsižvelgęs į tarnybinių užduotį, įrašo nustatytos formos statistinius duomenis.

34. Užbaigęs vykdyti tarnybinių užduotį, pasienio sargybos vyresnysis užpildytą žiniaraštį perduoda užkardos budėtojui.

35. Paminos darbo planai ir žiniaraščiai (toliau – tarnybiniai dokumentai) pildomi kompiuterine programa arba rankiniu būdu. Jeigu tarnybiniai dokumentai sudaro valstybės ar tarnybos paslaptį, jų rengimas, įforminimas, registravimas, siuntimas, gabenimas, gavimas, dauginimas bei saugojimas vykdomas įslaptintos informacijos administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

36. Nustatyta tvarka užpildytus tarnybinių dokumentų blankus saugo užkardos vadas ar paskirtas pareigūnas, atsakingas už tarnybinių dokumentų apskaitą.

37. Tarnybiniai dokumentai registruojami Tarnybinių dokumentų apskaitos registre (6 priedas). Tarnybinių dokumentų blankai yra išduodami užkardos budėtojui pagal Tarnybinių dokumentų apskaitos registrą. Apie gautus tarnybinius dokumentus užkardos budėtojas įrašo Budėjimo priėmimo ir perdavimo knygoje, pvz., „2012-03-01, pasienio sargybų pamainos

darbo planą Nr. _____ ir tarnybinius žiniaraščius Nr. _____, _____ gavau“. Keičiantis užkardos budėtojams, perduodamų tarnybinių dokumentų numeriai yra įrašomi pranešime apie budėjimo priėmimą ir perdavimą Budėjimo priėmimo ir perdavimo knygoje.

38. Tarnybiniai dokumentai gali būti perduodami užkardos budėtojiui užantspauduotame voke, ant kurio užkardos vadas įrašo „Tarnybiniai dokumentai. Voką atplėšti 201_--_--_, ____ val.“ ir pasirašo. Šiuo atveju užkardos budėtojas Budėjimo priėmimo ir perdavimo knygoje įrašo: „201_--_--_ voką su tarnybiniais dokumentais, skirtą atplėšti 201_--_--_, ____ val., gavau.“, o nustatytu laiku atplėšęs voką įrašo: „200_--_--_, ____ val. voką su tarnybiniais dokumentais atplėšiau, Pasienio sargybų darbo planas Nr. _____ ir tarnybiniai žiniaraščiai Nr. _____, Nr. _____“.

39. Planuojamam laikotarpiui pasibaigus, užkardos budėtojas grąžina tarnybinius dokumentus užkardos vadui ar jo paskirtam pareigūnui, atsakingam už tarnybinių dokumentų apskaitą, pagal Tarnybinių dokumentų apskaitos registrą arba perduoda naujam užkardos budėtojiui, įrašydamas apie tai į Budėjimo priėmimo ir perdavimo knygą.

40. Pareigūnas, atsakingas už tarnybinių dokumentų apskaitą, su grąžintais tarnybiniais dokumentais supažindina užkardos vadą. Užkardos vadas gali reikiamus duomenis apie tarnybos rezultatus iš šių dokumentų įrašyti į Padėties užkardos veikimo teritorijoje įvertinimo išvadų knygą.

41. Grąžintus einamojo mėnesio tarnybinius dokumentus saugo pareigūnas, atsakingas už tarnybinių dokumentų apskaitą. Kiekvieno mėnesio tarnybiniai dokumentai vienerius metus saugomi užkardeje, vėliau perduodami į rinktinės archyvą, kur jie saugomi dar vienerius metus, po to nustatyta tvarka sunaikinami.

PASienio SARGYBŲ RŪŠYS

42. Sienos kontrolei užkardos veikimo teritorijoje bei kitoms priskirtoms funkcijoms užtikrinti gali būti skiriamos šios pasienio sargybos:

- 42.1. „Rinktinės budėtojas“;
- 42.2. „Rinktinės budėtojo padėjėjas“;
- 42.3. „Užkardos pamainos vyresnysis“;
- 42.4. „Užkardos budėtojas“;
- 42.5. „Užkardos budėtojo padėjėjas“;
- 42.6. „Patrulis“;
- 42.7. „Stebėjimo postas“;
- 42.8. „Užtvara“;
- 42.9. „Pasala“;
- 42.10. „Vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemos operatorius“;
- 42.11. „Pasienio tikrinimo postas“.

43. **Rinktinės budėtojas** – pasienio sargyba, vykdomi operatyvaus valdymo ir kitas funkcijas, nustatytas atitinkamo rinktinės struktūrinio padalinio nuostatuose, pareigybės aprašyme ir tarnybos vykdymo instrukcijose.

44. **Rinktinės budėtojo padėjėjas** – pasienio sargyba, pagal kompetenciją vykdomi operatyvaus valdymo ir kitas funkcijas, nustatytas atitinkamo rinktinės struktūrinio padalinio nuostatuose, pareigybės aprašyme ir tarnybos vykdymo instrukcijose, o nesant rinktinės budėtojo, vykdomi jo funkcijas.

Rinktinės budėtojas ir rinktinės budėtojo padėjėjas tarnybą vykdo tarnybos vado ir/ar rinktinės vado nustatyta tvarka.

45. **Užkardos pamainos vyresnysis** – pasienio sargyba, atsakinga už vadovavimą pasienio sargyboms, užkardos parengties veikti ekstremalių situacijų atvejais palaikymą, pasienio sargybų pamainos darbo plane nustatyto užkardos vado sprendimo dėl sienos kontrolės įvykdymą ir operatyvų reagavimą į padėties užkardos veikimo teritorijoje pasikeitimus.

46. **Užkardos budėtojas** – pasienio sargyba, užtikrinanti informacijos apie įvykius, susijusius su tarnybos veikla, rinkimą, apdorojimą ryšio priemonėmis ir programine įranga, registravimą, perdavimą ir saugojimą, užkardos pastato ir tarnybinės teritorijos apsaugą, ginkluotės ir kitų tarnybinių priemonių saugojimą, išdavimą ir priėmimą, tarnybinių žiniaraščių išdavimą ir priėmimą iš sugrįžusių į užkardą sargybų vyresniųjų.

47. **Užkardos budėtojo padėjėjas** – pasienio sargyba, skiriama padėti užkardos budėtojui vykdyti operatyvaus valdymo funkcijas, o nesant užkardos budėtojo, vykdyti jo funkcijas.

48. **Patrulis** – pasienio sargyba, skirta užkardyti neteisėtus valstybės sienos kirtimus užkardos veikimo teritorijoje, objektų apsaugai, ieškoti, persekioti, sulaikyti valstybės sienos kirtimo tvarkos pažeidėjus, kontroliuoti pasienio teisinį režimą, tikrinti pasienio juostą ir joje esančius valstybės sienos apsaugos objektus ir įrenginius, pasienio ruožo ir valstybės sienos apsaugos zonos ribų ženklus, vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemas (kompleksus) bei kitoms teisės aktais nustatytoms funkcijoms vykdyti.

49. **Stebėjimo postas** – pasienio sargyba nustatytai teritorijai ir atskiriems objektams stebėti, panaudojant ir technines stebėjimo priemones (vizualaus stebėjimo, radiolokacines, naudojant termovizorius ar kt.).

50. **Užtvara** – pasienio sargybų ar atskirų pareigūnų grupė, išsidėsčiusi palei nustatytą ribą vietovėje ir skirta sulaikyti asmenis, neteisėtai kirtusius ar ketinančius kirsti valstybės sieną nenustatytoje vietoje, ar kitus ieškomus asmenis.

51. **Pasala** – pasienio sargyba pažeidėjams sulaikyti pagal išankstinius gautus duomenis apie galimas jų buvimo ar vykimo vietas.

52. **Vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemos operatorius** – pasienio sargyba, kontroliuojanti vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemų (kompleksų) darbą nustatytoje vietoje, siekiant nustatyti (aptikti) valstybės sienos kirtimo tvarkos pažeidimus.

53. **Pasienio tikrinimo postas** – pasienio sargyba patikrinimams kertant sieną atlikti.

PASienio SARGYBŲ TARNYBOS ORGANIZAVIMAS

54. Pasienio sargybų skaičius nustatomas atsižvelgus į padėtį užkardos veikimo teritorijoje, galimų panaudoti pareigūnų skaičių, turimų tarnybinių priemonių panaudojimo galimybes bei kitas aplinkybes.

Į pasienio sargybą skiriamų pareigūnų skaičius turi būti pakankamas tarnybinei užduočiai įvykdyti.

Pasienio sargybos „Pasienio tikrinimo postas“ pareigūnų skaičius nustatomas atsižvelgiant į pasienio kontrolės punkto darbo instrukcijoje nustatytą užduočių skaičių.

55. Į pasienio sargybas gali būti skiriami ir kitų tarnybos ir jos struktūrinių padalinių pareigūnai. Vykdamas bendras operacijas ar kitas priemones – kitų teisėsaugos institucijų pareigūnai, o įvedus atitinkamą valstybės sienos apsaugos režimą – ir Lietuvos kariuomenės karinių vienetų kariai. Tokiais atvejais pasienio sargybai vadovauja tarnybos pareigūnas.

56. Pasienio sargyba tiesiogiai pavaldi užkardos pamainos vyresniajam, o vykdamas atitinkamas pasienio sargybas – tos pasienio sargybos vyresniajam.

57. Tarnybinei užduočiai įvykdyti pasienio sargybos vyresnysis gali skirti pareigūnams atskiras užduotis.

58. Pakeisti pasienio sargybos tarnybinių užduočių, įsakyti ar leisti nutraukti jos vykdymą gali tik užkardos vadas, jo nesant – užkardos vado pavaduotojas bei nuostatų 60 punkte nurodytais atvejais užkardos pamainos vyresnysis.

59. Vykdydami tarnybinių užduočių, pasienio sargybos pareigūnai privalo:

59.1. vertinti padėtį tarnybos vietoje, ieškoti neteisėto valstybės sienos kirtimo požymių sausumoje, vidaus vandenyse, teritorinėje jūroje, būti pasirengę stebėti, fiksuoti, persekioti ir sulaikyti įtariamus tai padariusius asmenis;

59.2. būti pasirengę bet kuriuo metu padėti kitoms pasienio sargyboms sulaikyti

pažeidėjus ar suteikti kitokią pagalbą;

59.3. gavę kitos pasienio sargybos kvietimą (signalą), nedelsdami vykti į kviečiančios pasienio sargybos buvimo vietą, apie tai pranešę užkardos budėtojui;

59.4. vykdyti kitus užkardos pamainos vyresniojo, užkardos budėtojo nurodymus;

59.5. saugoti, tinkamai prižiūrėti ir laikyti parengtą naudoti ginkluotę ir kitas tarnybines priemones;

59.6. nepažeisti pėdsakų režimo, t. y. kontrolinėje pėdsakų juostoje ir kitose pasienio juostos vietose nepadaryti pėdsakų, kurie galėtų būti kitų pasienio sargybų traktuojami kaip neteisėto valstybės sienos kirtimo požymiai. Galima imituoti valstybės sienos pažeidimą (daryti kontrolinius pėdsakus, slėpti daiktus nuo kontrolinės pėdsakų juostos į Lietuvos Respublikos teritorijos vidų), kai tai daroma norint išmokyti tarnybinius šunis ar atlikti pratybas;

59.7. persekioti asmenis, įtariamus padarius nusikalstamą veiką ar kitą teisės pažeidimą, besislepiančius nuo teisėsaugos institucijų arba užkirsti kelią daromai nusikalstamai veikai ar kitam teisės pažeidimui;

59.8. aptikus valstybės sienos ženklų, kitų valstybės sienos apsaugos objektų ir įrenginių gadinimą, naikinimą ar daromą kitokią žalą pasienio juostoje, nedelsiant imtis priemonių neteisėtiems veiksams nutraukti, pažeidėjams sulaikyti, apie įvykį pranešti užkardos budėtojui (užkardos pamainos vyresniajam).

60. Užkardos pamainos vyresnysis gali įsakyti ar leisti pasienio sargybai nutraukti tarnybinės užduoties vykdymą ar pakeisti pasienio sargybų pamainos darbo plane nustatytą jos vykdymo tvarką:

60.1. jei reikia:

60.1.1. persekioti asmenis, įtariamus padarius nusikaltimą ar kitą teisės pažeidimą, besislepiančius nuo teisėsaugos institucijų arba užkirsti kelią daromai nusikalstamai veikai ar kitam teisės pažeidimui;

60.1.2. patikrinti informaciją, gaunamą iš vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemų (kompleksų) siunčiamų signalų ar patikrinti šių sistemų pagalba identifikuotus ir pastebėtus pažeidėjus;

60.1.3. patikrinti gautą informaciją apie galimą teisės pažeidimą;

60.1.4. padėti kitoms pasienio sargyboms;

60.1.5. suteikti neatidėliotiną medicinos pagalbą asmeniui, nukentėjusiam nuo teisės pažeidimo ar esančiam bejėgiškos būklės;

60.1.6. gelbėti žmones stichinių nelaimių, katastrofų, avarijų bei kitų ypatingų situacijų atvejais;

60.1.7. pristatyti sulaikytus asmenis į užkardą ar kitą nurodytą vietą;

60.2. kai tolesnis tarnybos vykdymas kelia realų pavojų pareigūnų gyvybei ar sveikatai;

60.3. kai susirgus (susižeidus) pareigūnams, pasienio sargyba negali tęsti tarnybos.

61. Pasienio sargybos pareigūnai, nesant ryšio su užkardos pamainos vyresniuoju, nuostatų 60 punkte nurodytais atvejais gali savarankiškai nutraukti tarnybinės užduoties vykdymą ar pakeisti jos vykdymo tvarką. Atsiradus galimybei, pasienio sargybos pareigūnai apie tai privalo nedelsdami pranešti užkardos pamainos vyresniajam. Apie tarnybinės užduoties pakeitimą pasienio sargybos vyresnysis įrašo žiniaraštyje.

62. Pasienio sargybos pareigūnams draudžiama:

62.1. savavališkai nutraukti ar pakeisti tarnybinės užduoties vykdymo tvarką, išskyrus atvejus, nurodytus nuostatų 60 punkte;

62.2. palikti be priežiūros, perduoti kitiems asmenims ginkluotę ar kitas tarnybines priemones, jas ardyti, išskyrus atvejus, kai reikia nedelsiant pašalinti gedimą;

62.3. savavališkai atjungti vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemas (kompleksus), atskirus jų ruožus;

62.4. be užkardos pamainos vyresniojo leidimo išjungti stebėjimo įrangą, vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemų (kompleksų) valdymo pultus;

- 62.5. imti ar perduoti kokius nors daiktus pašaliniais asmenimis (jei tai nesusiję su tarnybine užduotimi), turėti tarnybinės užduoties įvykdymui nereikalingų daiktų;
- 62.6. tarnybai skirtas priemonės naudoti ne pagal paskirtį;
- 62.7. jei nėra tarnybinio būtinumo, užėti į gyvenamąsias, ūkines ir kitas patalpas;
- 62.8. demaskuoti save (jei pasienio sargybos rūšis ar tarnybinė užduotis numato veiksmų maskavimą);
- 62.9. išjungti radijo ryšio priemonės;
- 62.10. miegoti;
- 62.11. ilsėtis ir valgyti nenustatytu laiku;
- 62.12. turėti su savimi ir naudotis tarnybos metu ryšio bei kitomis techninėmis priemonėmis, neįrašytomis tarnybiniame žiniaraštyje (grafoje „Skiriamos tarnybinės priemonės“);
- 62.13. patekti į kaimyninės valstybės teritoriją (jeigu kitaip nenustatyta tarptautinėse sutartyse ar kituose teisės aktuose). Pareigūnas, stichinių nelaimių ar kitomis nuo jo valios nepriklausiančiomis aplinkybėmis patekęs į kaimyninės valstybės teritoriją, privalo nedelsdamas grįžti į Lietuvos Respublikos teritoriją, o negalėdamas to padaryti, pranešti tos valstybės sienos apsaugos ar kitų teisėsaugos institucijų atstovams apie atsitiktinį (netyčinį) valstybės sienos kirtimą ir paprašyti (pareikalauti) grąžinti jį į Lietuvos Respubliką bei suteikti galimybę susisiekti (susitikti) su tarnybos arba toje valstybėje esančios Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos darbuotojais;
- 62.14. atskleisti bet kokią tarnybinę informaciją, susijusią su sienos stebėjimu ir patikrinimais kertant sieną, tretiesiems asmenims.

PASienio SARGYBOS VYRESNYSIS

63. Dviejų ar daugiau pareigūnų pasienio sargybai vadovauja pasienio sargybos vyresnysis.

64. Pasienio sargybų vyresniuosius užkardos vadas skiria iš gerai parengtų ir sugebančių vadovauti pasienio sargybai pareigūnų.

65. Pasienio sargybos pareigūnai yra pavaldūs užkardos pamainos vyresniajam nuo tarnybos vykdymo pradžios iki jos pabaigos (tarnybos vykdymo pradžia ir pabaiga laikytina pareigūno darbo pradžia ir pabaiga, numatyta pamainų grafike), o pasienio sargybos vyresniajam – nuo tarnybinės užduoties gavimo iki jos įvykdymo pabaigos.

66. Pasienio sargybos vyresnysis atsako už tikslų tarnybinės užduoties vykdymą, tarnybos metu jam pavaldžių pareigūnų kontrolę, gautų tarnybinei užduočiai vykdyti tarnybinių priemonių ir kitų materialinių vertybių priežiūrą, apsaugą, tinkamą panaudojimą.

67. Pasienio sargybos vyresnysis pavaldus užkardos pamainos vyresniajam ar (vadovaudamas pasienio sargybai, dalyvaujančiai atskiros valstybės sienos ruožo apsaugos sustiprinimo, atskirų ribų, krypčių užtvėrimo (blokavimo), pažeidėjų persekiojimo, sulaikymo bei kitose galimose pasienio operacijose) operacijos vadovui.

68. Pasienio sargybos vyresnysis privalo:

68.1. gavęs žiniaraštį:

68.1.1. susipažinti su tarnybine užduotimi ir išsiaiškinti pasienio sargybos rūšį, tarnybos vietas ir maršrutus, tarnybos vykdymo laiką ir būdus, pasienio sargybų, kurioms pagal kvietimo signalą būtina padėti, bei pasienio sargybų, kurios turi suteikti pagalbą iškvietus, tarnybos (išdėstymo) vietas;

68.1.2. įvertinti turimą informaciją apie galimus neteisėto valstybės sienos kirtimo būdus ir vietas, vietovę ir jos maskuojančias savybes, praeinamumą (pravažumą), metų laiko (paros) ir oro sąlygų bei kitas aplinkybes, galinčias įtakoti tarnybinės užduoties vykdymą;

68.1.3. priimti sprendimą dėl tarnybinės užduoties vykdymo, kuriame turi nustatyti tarnybos perėmimo ir vykdymo tvarką, pasienio sargybos valdymo ir pareigūnų tarpusavio sąveikos signalus, orientyrus, užduotis pavaldiems pareigūnams, savo buvimo vietą;

68.1.4. supažindinti pavaldžius pareigūnus su tarnybine užduotimi ir savo sprendimu dėl jos vykdymo;

68.2. reikalauti iš pavaldžių pareigūnų laiku ir nepriekaištingai įvykdyti skirtas tarnybines užduotis;

68.3. nesant ryšio su užkardos pamainos vyresnioju, priimti sprendimus savarankiškai nutraukti tarnybinės užduoties vykdymą ar pakeisti jos vykdymo tvarką tais atvejais, kurie nurodyti nuostatų 60 punkte.

69. Paprastai sprendimą dėl tarnybinės užduoties vykdymo pasienio sargybos vyresnysis priima užkardoje, o atvykęs į tarnybos vietą – jį patikslina.

70. Saugumo sumetimais pasienio sargybos vyresnysis prieš pasienio sargybai pradedant ir užbaigus asmenų ar transporto priemonių patikrinimą (ne pasienio kontrolės punktuose), asmenų sulaikymą ar persekiojimą, radijo ar kitomis ryšio priemonėmis praneša apie tai užkardos budėtojui.

71. Pasienio sargybos vyresnysis nedelsdamas imasi priemonių neteisėtiems veiksams nutraukti, pažeidėjams sulaikyti ir praneša užkardos pamainos vyresniajam arba užkardos budėtojui apie:

71.1. asmenis, neteisėtai kertančius (kirtusius) valstybės sieną ar pastebėtą pasirengimą šiems veiksams atlikti, pastebėtus neteisėto valstybės sienos kirtimo pėdsakus (požymius);

71.2. neteisėtą asmenų gabenimą į Lietuvos Respublikos teritoriją ar iš jos;

71.3. valstybės sienos ženklų ir kitų valstybės sienos apsaugos objektų ir įrenginių gadinimą;

71.4. viešosios tvarkos pažeidimus pasienio kontrolės punktuose ar pasienio ruože;

71.5. paieškomų transporto priemonių ar asmenų sulaikymą;

71.6. kaimyninės valstybės kariuomenės pratybas ar karinių formuočių aktyvumą prie (netoli) valstybės sienos;

71.7. apie ginkluotą užpuolimą, stichinę nelaimę ir kitus ypatingus įvykius;

71.8. orlaivius ir kitus skraidymo aparatus, kertančius valstybės sieną skrydžiams nenustatytais oro keliais, bei kitus valstybės sienos kirtimo tvarkos pažeidimus;

71.9. neteisėtus pasienio sargybos pareigūnų veiksmus.

72. Apie tarnybinės užduoties įvykdymą ir tarnybos rezultatus pasienio sargybos vyresnysis praneša užkardos pamainos vyresniajam ir organizuoja tarnybinių priemonių grąžinimą užkardos budėtojui ar perdavimą kitai pasienio sargybai.

PASienio SARGYBŲ TARNYBINĖS PRIEMONĖS, VALSTYBĖS SIENOS APSAUGOS OBJEKTAI IR ĮRENGINIAI, NAUDOJAMI SIENOS KONTROLEI UŽTIKRINTI

73. Pasienio sargybos, vykdydamos tarnybines užduotis, naudoja tarnybines priemones, valstybės sienos apsaugos objektus ir įrenginius.

74. Stebėjimo priemonės sudaro radiolokacinė, termovizorinė ir kita stebėjimo įranga (stotys, kompleksai, sistemos) ir stebėjimo prietaisai.

75. Signalizacijos priemonės sudaro vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemos (kompleksai) ir signalizacijos prietaisai. Signalizacijos priemonės naudojamos fiksuoti asmenų ar transporto priemonių patekimą į jų veikimo zoną ir perduoti šią informaciją į valdymo centrą ir netoliese tarnybinių užduotį vykdančioms pasienio sargyboms.

76. Pasienio juostoje ir už jos ribų statomi (įrengiami) valstybės sienos apsaugos objektai ir įrenginiai:

76.1. valstybės sienos ženklai (valstybės sienai žymėti);

76.2. kontrolinė pėdsakų juosta (neteisėto valstybės sienos kirtimo pėdsakams fiksuoti);

76.3. stebėjimo bokštai (vietovei ir atskiriems objektams stebėti);

76.4. pasienio patrulio takas (pasienio sargyboms judėti pėsčiomis, slidėmis, tarnybinėmis transporto priemonėmis);

- 76.5. vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemos (kompleksai);
- 76.6. inžinerinės užtvartos (apsunkinti pažeidėjų, bandančių neteisėtai kirsti valstybės sieną, veiksmus);
- 76.7. atraminiai punktai.
77. Pareigūnai, paskirti į pasienio sargybą, apginkluojami jiems priskirta ginkluote taip, kaip nurodyta pamainos darbo plane.
78. Prireikus pasienio sargyboms užkardos vado sprendimu gali būti išduodama papildoma ginkluotė.
79. Ginklai užtaisomi, šoviniai išimami tam įrengtose vietose rinktinės vado nustatyta tvarka.
80. Pareigūnai ginklus laiko taip, kad prireikus galėtų juos tinkamai panaudoti.
81. Pareigūnas, panaudojęs šaunamąjį ginklą, privalo patikrinti, ar neliko vamzdyje šovinio, pranešti užkardos budėtojui apie ginklo panaudojimą, prireikus – suteikti neatidėliotiną medicinos pagalbą nukentėjusiems asmenims.

PAREIGŪNŲ PASIRUOŠIMAS VYKDYTI SIENOS KONTROLĘ

82. Pareigūnų pasiruošimą vykdyti sienos kontrolę sudaro:
- 82.1. mokymai darbo vietoje;
- 82.2. instruktažas prieš pasienio sargyboms išvykstant vykdyti tarnybines užduotis;
- 82.3. kinologų su tarnybiniais šunimis parengimas tarnybai.
83. Mokymų darbo vietoje metu pareigūnai supažindinami su padėtimi užkardos veikimo teritorijoje, teisės aktais, reglamentuojančiais sienos stebėjimą ir patikrinimus kertant sieną, analizuojami ir vertinami praėjusio laikotarpio tarnybos rezultatai, tikrinamos pareigūnų žinios bei praktiniai sugebėjimai veikti esant tipinėms situacijoms. Planinių mokymų organizavimą ir vykdymą reglamentuoja atskiri tarnybos (rinktinės) vado įsakymai ir jais patvirtinti norminiai aktai.
84. Prieš instruktažą užkardos budėtojas išduoda pasienio sargybos vyresniajam žiniaraštį, pasirašytą užkardos vado arba užkardos pamainos vyresniojo.
85. Užkardos pamainos vyresnysis tikrina ginkluotės, kitų pasienio sargyboms paskirtų tarnybinių priemonių paruošimą.
86. Instruktažą prieš pasienio sargyboms išvykstant vykdyti tarnybines užduotis veda užkardos vadas (jo nurodymu – užkardos vado pavaduotojas), o jo nesant – užkardos pamainos vyresnysis, kuris:
- 86.1. išrikiuoja pasienio sargybos pareigūnus (jei instruktažas vedamas ne užsiėmimų klasėje);
- 86.2. paskelbia pasienio sargybos tarnybines užduotis;
- 86.3. praneša pasienio sargybos sudėtį, jos vyresnįjį, skiriamą ginkluotę ir kitas tarnybines priemones (uniforma ar apranga pareigūnams nurodoma iš anksto);
- 86.4. pasiteirauja apie pareigūnų sveikatą, patikrina uniformą ar aprangą, išvaizdą, ekipuotę ir nusprendžia, ar pareigūnai gali vykdyti tarnybą;
- 86.5. praneša pareigūnams apie per paskutines 3–4 paras įvykčius padėties užkardos veikimo teritorijoje pakitimus, tarnybos rezultatus bei teisės aktų, reglamentuojančių sienos stebėjimą ir patikrinimus kertant sieną, pakeitimus;
- 86.6. supažindina su pasienio sargybų tikrinimo metu nustatytais teigiamais ir neigiamais tarnybos vykdymo atvejais, esant poreikiui, supažindina su tarnybinių patikrinimų išvadomis, jas trumpai pakomentuodamas;
- 86.7. pasiteirauja, ar aiški tarnybinė užduotis, prireikus pateikia papildomus paaiškinimus;
- 86.8. išklauso pareigūnų pasiūlymus, prašymus;
- 86.9. užbaigęs instruktažą, komanduoja: „Įsakau vykdyti tarnybines (-es) užduotis (-is)“.
87. Vedant instruktažą gali būti panaudojami užkardos veikimo teritorijos ir pasienio

kontrolės punkto teritorijos schemos, dokumentų, suteikiančių teisę kirsti valstybės sieną, būti pasienio kontrolės punkte, pasienio ruože ir kt., pavyzdžiai. Užkardos vado sprendimu instruktažas gali būti vedamas užsiėmimų klasėje.

88. Pareigūnai privalo dėvėti nustatytą uniformą ar aprangą, gauti ginkluotę ir kitas tarnybines priemones, nurodytas pamainos darbo plane.

89. Jei pareigūnai atvyksta ne į užkardą, o į pasienio kontrolės punktą ar kitą nurodytą pamainų grafike vietą, tarnybinių priemonių paruošimą patikrina bei instruktažą veda pasienio tikrinimo posto pamainos ar pasienio sargybos vyresnysis.

PASIENIO SARGYBOS PAREIGŪNŲ TARPUSAVIO RYŠYS IR SĄVEIKA SU KITOMIS PASIENIO SARGYBOMIS

90. Tarpusavio ryšį pasienio sargybos pareigūnai pagal užduoties atlikimo sąlygas turi palaikyti, panaudodami:

90.1. radijo, laidinio ar mobiliojo ryšio priemones;

90.2. žodinį kontaktą.

91. Pasienio sargyba, vykdydama tarnybines užduotis, pamainos darbo plane nustatyta tvarka palaiko ryšį su užkardos budėtoju, sąveikaujančiomis pasienio sargybomis, tarnybos struktūrinių padalinių orlaivių ekipažais, laivų įgulomis, jei reikia – su kitais bendradarbiaujančių institucijų padaliniais.

92. Palaikant radijo ryšį, naudojami rinktinės vado nustatyti vietovės elementų sąlyginiai pavadinimai, užkoduotos koordinatės, pareigybių ir pareigūnų atskirų veiksmų kodavimai.

93. Nutrūkus radijo ryšiui su pasienio sargyba, užkardos pamainos vyresnysis privalo išsiaiškinti ryšio nutraukimo priežastis ir imtis priemonių atnaujinti ryšį.

94. Pasienio sargyba, gavusi sąveikaujančios pasienio sargybos kvietimą (signalą) atvykti į pagalbą ir atvykusi į iškvietimo vietą, turi veikti pagal aplinkybes ir apie padėtį ir savo veiksmus pranešti užkardos pamainos vyresniajam.

95. Atvykus į pagalbą kitoms pasienio sargyboms, dviejų arba daugiau pasienio sargybų bendriems veiksams vadovauja vyresnis pagal pareigas, o vienodų pareigų – vyresnysis tos pasienio sargybos, kuri pirmoji pradėjo persekioti arba sulaikyti pažeidėjus.

96. Suteikus pagalbą, jeigu nėra gauta kitų užduočių, pasienio sargybos toliau vykdo ankstesnes tarnybines užduotis. Apie sugrįžimą į ankstesnes tarnybos vietas, laiką ir padėtį tarnybos vietose sargybos vyresnieji praneša užkardos pamainos vyresniajam.

PASIENIO SARGYBŲ TARNYBOS TIKRINIMAS

97. Pasienio sargybų tarnybos tikrinimas turi užtikrinti sėkmingą tarnybinių užduočių vykdymą.

98. Tarnybos ir rinktinės pareigūnų, turinčių teisę tikrinti pasienio sargybų tarnybos organizavimą ir vykdymą, kategorijas nustato atitinkami tarnybos vado ir rinktinės vado įsakymai.

99. Kiti tarnybos ir jos struktūrinių padalinių pareigūnai tikrinti pasienio sargybų darbo organizavimą bei vykdymą gali (turėdami tarnybinių pažymėjimą) tik pagal savo veiklos sritį, apibrėžtą tų padalinių nuostatuose. Atlikti kitokius tikrinimus jie gali tik turėdami tarnybos vado (vado pavaduotojo), rinktinės vado (vado pavaduotojo) pasirašytą tarnybines užduotis, kurioje suformuluotos tikrinimo užduotys.

100. Pasienio sargybų tarnybos tikrinimų dažnumą nustato rinktinės vadas.

101. Tikrinimai turi būti tikslingi, netikėti ir nešabloniški pagal laiką (įvairiu paros metu, darbo, švenčių ir poilsio dienomis), vietą ir būdą.

Pasienio sargybos gali būti tikrinamos ir kontroliuojamos naudojantis įdiegtomis vaizdo stebėjimo ir kitomis sistemomis, kurių pagalba galima stebėti tarnybinės transporto priemonės

buvimo vietą, vykimo maršrutą, veiklos statusą, kitus duomenis ir priimti sprendimus dėl pasienio sargybų valdymo ar kontrolės).

Tikrinimui gali būti naudojama ir vertinama vaizdo bei garso informacija, kuri yra įrašyta, sukaupta ir saugoma sienos kontrolei naudojamų vaizdo stebėjimo pagalba.

102. Pasienio sargybų tarnybos tikrinimai gali būti:

102.1. viešo pobūdžio – tiesiogiai kontaktuojant su pasienio sargybos pareigūnais;

102.2. neviešo pobūdžio – kai tikrinami pareigūnai nežino, kad yra atliekamas tarnybos tikrinimas. Neviešo tikrinimo metu gali būti naudojama vaizdo bei garso įrašymo technika. Atlikęs neviešą tikrinimą, tikrintojas surašo tarnybinį pranešimą dėl neviešo tikrinimo rezultatų ir pateikia jį tikrinimą organizavusiam vadovui (pareigūnui). Jeigu tikrinimo metu nustatoma, kad pareigūnai daro tarnybinį nusižengimą ar kitokį pažeidimą, arba pareigūnams reikia suteikti pagalbą, tikrinimą atliekantis pareigūnas (-ai) privalo baigti tikrinimą ir imtis priemonių pažeidimams nutraukti arba suteikti pagalbą.

Neviešo tikrinimo metu užfiksuota medžiaga dėl pareigūnų drausmės bei teisėtumo pažeidimų gali būti panaudota tarnybinio patikrinimo metu, teisės aktų nustatyta tvarka ją užfiksavus.

103. Tikrinamos pasienio sargybos vyresnysis ar kitas tikrinamas pareigūnas Vidaus reikalų statutinį įstaigų rikiuotės ir ceremonijų statuto nustatyta tvarka privalo prisistatyti tikrintojui.

104. Jeigu pasienio sargybos vyresnysis nepažįsta atvykusio tikrintoją iš matymo, jis privalo paprašyti pateikti tarnybinį pažymėjimą, o tikrintojų, kurie tikrinti pasienio sargybas gali tik su tarnybine užduotimi – tarnybinį pažymėjimą ir įgaliojimą (pasirašytą tarnybine užduotį) tikrinti tarnybą.

105. Tikrinant pasienio sargybas, gali būti vertinama:

105.1. ar pasienio sargyba yra paskirtoje tarnybos vietoje;

105.2. ar pasienio sargybų pareigūnai turi su savimi tarnybinius pažymėjimus bei tarnybinius ženklus, ar tinkamai ir tvarkingai pildo tarnybinę dokumentaciją;

105.3. ar pasienio sargybos žino padėtį užkardos veikimo teritorijoje, atkreipiant dėmesį į galimas teisės pažeidimo vietas, pažeidėjų slėpimosi ar galimo atsitraukimo vietas;

105.4. ar žino savo teises bei pareigas, šaunamojo ginklo bei tarnybinių priemonių panaudojimo teisinius pagrindus;

105.5. ar pasienio sargybos, vykdydamos tarnybą, nepažeidžia teisės aktų nuostatų, reglamentuojančių jų veiklą;

105.6. ar pareigūnai nepiktnaudžiauja tarnybine padėtimi;

105.7. pasienio sargybų pareigūnų veiksmai esant nestandartinei situacijai (konfliktinė situacija, asmuo nevykdo teisėtų pareigūno reikalavimų, asmuo pasipriešina pareigūnui ir pan.);

105.8. pasienio sargybų pareigūnų išvaizda (uniformos dėvėjimo tvarkingumas), bendravimas su asmenimis, kitomis patikrinimus atliekančiomis institucijomis, fiziologinė būklė (ar pareigūnas neapsvaigęs nuo alkoholio, narkotinių medžiagų);

105.9. kiti tarnybinėje užduotyje nurodyti tarnybos vykdymo reikalavimai.

106. Tikrinant pasienio sargybą, draudžiama mėginti atimti ginkluotę, inscenizuoti pažeidėjų veiksmus, provokuoti pareigūnus daryti teisės pažeidimą, veikti kitais būdais, galinčiais sukelti nelaimingus atsitikimus, pasienio sargybos tarnybos vietos demaskavimą ar kitokias neigiamas pasekmes.

107. Tarnybos tikrinimo rezultatus tikrintojas įrašo į pasienio sargybos tarnybinį žiniaraštį (jeigu toks buvo išduotas pasienio sargybai), užkardos Budėjimo priėmimo ir perdavimo knygą ar budėjimo pasienio kontrolės punkte arba kitoje tarnybos vietoje priėmimo ir perdavimo knygą.

108. Tikrintojas, nustatęs tarnybos organizavimo ar vykdymo trūkumus, privalo nedelsdamas imtis priemonių jiems pašalinti.

109. Tikrintojas, neaptikęs pasienio sargybos tarnybinėje užduotyje nurodytoje vietoje, praneša apie tai užkardos pamainos vyresniajam ar pareigūnui, skyrusiam tarnybinę užduotį,

kuris organizuoja pasienio sargybos paiešką.

110. Už tarnybinės užduoties vykdymo pažeidimą pasienio sargybai ar atskiriems pareigūnams gali būti uždrausta toliau vykdyti tarnybinę užduotį. Tokiais atvejais teisės aktų nustatyta tvarka sprendžiamas klausimas dėl pareigūno nušalinimo nuo tarnybos.

111. Tikrinimo metu nustatyti teigiami ir neigiami tarnybos vykdymo atvejai turi būti aptarti instruktažų metu, o tarnybos struktūrinių padalinių mastu nustatyti atvejai – mokymų metu.

III. SIENOS STEBĖJIMO VYKDYMAS

112. Sienos stebėjimo vykdymas – tai pareigūnų veikla, kuria siekiama užtikrinti:

112.1. sienos stebėjimą tarp pasienio kontrolės punktų ribų;

112.2. pasienio kontrolės punktų stebėjimą nenustatytomis jų darbo valandomis, kad būtų užkirstas kelias asmenims išvengti patikrinimų kertant sieną.

Sienos stebėjimo vykdymas taip pat apima valstybės sienos Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir oro erdvės stebėjimą.

113. Vykdamas sienos stebėjimą, naudojamos šios pasienio sargybos: „Užkardos pamainos vyresnysis“, „Užkardos budėtojas“, „Užkardos budėtojo padėjėjas“, „Patrulis“, „Stebėjimo postas“, „Užtvara“, „Pasala“, „Vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemos operatorius“.

UŽKARDOS PAMAINOS VYRESNYSIS

114. Pareigūnas, paskirtas užkardos pamainos vyresniuoju, pavaldus užkardos vadui (jo nesant – užkardos vado pavaduotojui). Jis yra operatyviai pavaldus ir rinktinės budėtojui. Užkardos pamainos vyresnysis privalo:

114.1. būti susipažinęs su:

114.1.1. teisės aktais, reglamentuojančiais tarnybos vykdymą;

114.1.2. padėtimi užkardos veikimo teritorijoje;

114.1.3. pasienio sargybų tarnybinėmis užduotimis;

114.1.4. ryšio su pasienio sargybomis, gretimomis užkardomis, rinktine, bendradarbiaujančių valstybės institucijų ir kaimyninės valstybės sienos apsaugos institucijos padaliniais palaikymo tvarka;

114.1.5. veiksmų pagal pavojaus signalą, gautą iš vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemų (kompleksų), užfiksavus valstybės sienos pažeidimą ir kitus nustatytus signalus tvarka;

114.1.6. valstybės sienos apsaugos objektų ir įrenginių išdėstymu bei jų būkle;

114.1.7. maršrutinių keleivinių traukinių ir autobusų, kertančių valstybės sieną užkardos veikimo teritorijoje, tvarkaraščiais, skrydžių, kruizinių ir kitų laivų, keltų tvarkaraščiais;

114.2. žinoti:

114.2.1. pareigūnų, esančių užkardoje, pasienio sargybose, komandiruotėse, sergančių, atostogaujančių, skaičių;

114.2.2. turimą užkardoje ir paskirtą pasienio sargyboms ginkluotės ir kitų tarnybinių priemonių kiekį (skaičių);

114.2.3. nesant darbo metu užkardoje užkardos vado, ryšio su juo palaikymo būdą;

114.2.4. apie tarnybinių transporto priemonių išvykimą, grįžimą į užkardą;

114.2.5. apie tarnybines plaukiojimo priemones, išplaukusias iš uostų, prieplaukų ar kitų nuolatinės dislokacijos vietų į teritorinę jūrą ir pasienio ruože esančius Kuršių marių ir pasienio vandenį;

114.2.6. apie planuojamus laivų atvykimus/išvykimus į/iš pasienio kontrolės punktą bei laivų stovėjimo vietas pasienio kontrolės punkto teritorijoje;

114.2.7. apie atliekamus valstybės sienos apsaugos objektų ir įrenginių priežiūros ir/ar remonto darbus;

114.3. Vidaus reikalų statutinių įstaigų rikiuotės ir ceremonijų statuto nustatyta tvarka

raportuoti užkardos vadui apie tarnybos perdavimą ir priėmimą; po raporto pranešti užkardos vadui apie padėtį užkardos veikimo teritorijoje ir pastebėtus trūkumus priimant tarnybą;

114.4. prieš vesdamas pasienio sargybos (pasienio sargybų) instruktažą, surašyti arba patikrinti, ar žiniaraštyje įrašyta tarnybinė užduotis atitinka pamainos darbo planą, ir pasirašyti žiniaraštyje;

114.5. patikrinti pasienio sargybų tarnybinių priemonių paruošimą, išrikiuoti pasienio sargybą (pasienio sargybas) ir užkardos vado, jo pavaduotojo nurodymu (ar jų nesant) pravesti instruktažą;

114.6. instruktažo metu pranešti pareigūnams apie pasienio sargybos sudėtį, jos vyresnįjį, uniformą ar aprangą, ginkluotę ir kitas tarnybines priemones, skiriamas pasienio sargybai;

114.7. susipažinti su pasienio sargybų vyresniųjų užpildytais žiniaraščiais;

114.8. palaikyti ryšį su pavaldžiomis pasienio sargybomis, reikalauti iš pavaldžių pareigūnų tikslaus tarnybinės užduoties ir šių nuostatų reikalavimų vykdymo;

114.9. išvykti (jei tai numatyta pamainos darbo plane arba padaręs atitinkamą įrašą apie pamainos darbo plano pakeitimą) į pasienio sargybų tarnybos ar kitas vietas organizuoti tarnybą, vertinti padėtį užkardos veikimo teritorijoje, suteikti pagalbą pasienio sargyboms pagal iškvietimą ar jas patikrinti, kitais tikslais.

Tokiais atvejais užkardos pamainos vyresnysis, išvykdamas į pasienio sargybų tarnybos vietas, privalo patikslinti ryšio su užkardos budėtoju palaikymo tvarką. Užkardos pamainos vyresniajam išvykus, turi būti numatytas pareigūnas (-ai), kuris (-ie) iškvietus suteiktą pagalbą užkardos budėtojui. Grįžęs į užkardą, užkardos pamainos vyresnysis privalo susipažinti su užkardos budėtojo užfiksuotais padėties užkardos veikimo teritorijoje pasikeitimais, gautais nurodymais;

114.10. gavęs pranešimą apie neteisėtą valstybės sienos kirtimą ar jo požymius sausumoje, vidaus vandenyse, teritorinėje jūroje ar oro erdvėje, imtis neatidėliotinių priemonių ieškoti, stebėti, fiksuoti, persekioti, sulaikyti ir pristatyti sulaikytus pažeidėjus į užkardą, organizuoti įvykio vietos apsaugą, kol atvyks įvykį tirsiantys pareigūnai.

Kiekvieno neteisėto valstybės sienos kirtimo atveju valstybės sienos pažeidėjų paieškai pagal galimybes panaudojamas kinologas su tarnybiniu šunimi. Jei užkardoje įvykio metu nėra kinologo su tarnybiniu šunimi, organizuojamas jo pasitelkimas iš kito rinktinės struktūrinio padalinio;

114.11. Pasienio teisinio režimo taisyklių ar kito administracinio teisės pažeidimo atvejais nustatyta tvarka užtikrinti administracinių teisės pažeidimų bylų teisenos laikymąsi;

114.12. kontroliuoti pasienio sargybų išvykimą ir sugrįžimą į užkardą, pasienio sargyboms laiku negrįžus į užkardą, nedelsdamas imtis priemonių neatvykimo priežastims nustatyti, apie įvykį pranešti užkardos vadui;

114.13. pasitikti į užkardą atvykusius asmenis, nustatyta tvarka prisistatyti jiems, prireikus lydėti po užkardą;

114.14. priimti užsieniečių prašymus suteikti prieglobstį Lietuvos Respublikoje;

114.15. baigdamas tarnybą, įvertinti vadovaujamų pasienio sargybų veiksmus, apibendrinti tarnybos rezultatus ir padėties užkardos veikimo teritorijoje pasikeitimus bei pranešti užkardos vadui, o pastarojo nurodymu, pateikti ir raštišką pranešimą.

115. Užkardos pamainos vyresnysis turi teisę:

115.1. tikrinti pavaldžių pasienio sargybų tarnybos vykdymą;

115.2. šių nuostatų nurodytais atvejais įsakyti ar leisti pasienio sargybai nutraukti tarnybinės užduoties vykdymą ar pakeisti pamainos darbo plane nustatytą jos vykdymo tvarką.

UŽKARDOS BUDĖTOJAS

116. Užkardos budėtojas tiesiogiai pavaldus užkardos pamainos vyresniajam, o

operatyviai – ir rinktinės budėtojų. Jis privalo žinoti:

116.1. informacijos apie įvykius rinkimo, apdorojimo, perdavimo ir saugojimo taisykles;

116.2. padėčių užkardos veikimo teritorijoje;

116.3. pasienio sargybų tarnybines užduotis;

116.4. ryšio su pasienio sargybomis, gretimomis užkardomis, rinktine, bendradarbiaujančių valstybės institucijų ir kaimyninės valstybės sienos apsaugos institucijos padaliniais palaikymo tvarką;

116.5. veiksmų pagal pavojaus signalą, gautą iš vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemų (kompleksų), užfiksavus valstybės sienos pažeidimą ir kitus nustatytus signalus tvarką;

116.6. apie tarnybinių transporto priemonių išvykimą, grįžimą į užkardą;

116.7. esamą kinologų su tarnybiniais šunimis skaičių ir galimybę juos iškviesti.

117. Užkardos budėtojas, priimdamas budėjimą, vadovaujasi rinktinės vado patvirtintomis darbo tvarkos taisyklėmis. Jis:

117.1. priima tarnybinių dokumentaciją pagal aprašus;

117.2. tikrina vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemos (komplekso) darbą;

117.3. nustatyta tvarka pasienio sargyboms išduoda ginkluotę ir kitas tarnybines priemones, nurodytas tarnybiniuose užduotyje, ir patikrinęs būklę, priima jas iš pasienio sargybų, sugrįžusių į užkardą;

117.4. palaiko ryšį su pasienio sargybomis, gretimomis užkardomis, rinktinės budėtoju;

117.5. nutrūkus ryšiui, imasi priemonių ryšiui atkurti, panaudoti rezervinius ryšio būdus, priemones, kanalus;

117.6. rinktinės vado patvirtinta tvarka vykdo asmenų, praleistų už vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemų (kompleksų) įrenginių ar inžinerinių užtvarų, taip pat laivų ir kitų plaukiojimo priemonių, išplaukusių iš uostų, prieplaukų ar kitų nuolatinės dislokacijos vietų į teritorinę jūrą ir pasienio ruože esančius Kuršių marių ir pasienio vandenį, apskaitą;

117.7. nustatyta tvarka stebi (saugo) pristatytus į užkardą asmenis, sulaikymo patalpose uždarytus sulaikytuosius;

117.8. jei vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemos operatorius neskiriamas, atlieka jo funkcijas;

117.9. gavęs pranešimą apie numatomą pareigūno neatvykimą į tarnybą, informuoja apie tai užkardos pamainos vyresnįjį ir užkardos vadą;

117.10. gavęs signalą apie operacijos ar kitos priemonės pradžią ir pabaigą iš rinktinės budėtojo, apie tai praneša užkardos vadui ir užkardos pamainos vyresniajam ir atlieka kitus veiksmus, nustatytus pagal signalą;

117.11. užtikrina, kad:

117.11.1. tarnybinių priemonių būtų paruoštos naudoti (įkrauti radijo stočių akumulatoriai, naktinio matymo prietaisai, nešiojami termovizoriai būtų su įkrautais (veikiančiais) elementais ir pan.);

117.11.2. tuo laiku, kai nėra priimami interesantai (lankytojai), įėjimas į užkardos teritoriją ir patalpas būtų užrakintas, tamsiu paros metu – įjungtas apšvietimas;

117.12. kilus gaisrui užkardoje, nedelsdamas organizuoja gaisro gesinimą, imasi priemonių materialinėms vertybėms išsaugoti;

117.13. vykdo kitus užkardos vado, užkardos pamainos vyresniojo nurodymus.

UŽKARDOS BUDĖTOJO PADĖJĖJAS

118. Užkardos budėtojo padėjėjo pasienio sargyba skiriama priklausomai nuo padėties situacijos užkardos veikimo teritorijoje, užkardos budėtojų dalies darbo apimtys.

119. Užkardos budėtojo ir užkardos budėtojo padėjėjo funkcijos nustatomos darbo tvarkos taisyklėse, kurias tvirtina rinktinės vadas.

PATRULIS

120. Patrulis:

120.1. tikrina pasienio juostą ir joje esančius valstybės sienos apsaugos objektus ir įrenginius, ar nėra neteisėto valstybės sienos kirtimo pėdsakų (požymių);

120.2. užkardo neteisėtus valstybės sienos kirtimus nustatytame ruože;

120.3. ieško, persekioja, sulaiko valstybės sienos kirtimo tvarkos pažeidėjus;

120.4. kontroliuoja pasienio teisinių režimą, tikrina pasienio ruožo ir valstybės sienos apsaugos zonos ribų ženklus;

120.5. vykdo tarnybos ir kitų objektų apsaugą;

120.6. vykdo kitas užduotis.

121. Patrulis tarnybinę užduotį gali vykdyti pėsčiomis, slidėmis ar su tarnybinėmis transporto priemonėmis.

122. Patrulis, vykdydamas tarnybą tarnybine transporto priemone, stebi vietovę važiuodamas arba sustodamas, apžiūrėdamas tikimas pažeidėjų buvimo vietas.

123. Patrulio tarnybinėje užduotyje nurodomas patruliavimo maršrutas, maršruto pradinis, galutinis, jei reikia, ir tarpiniai taškai ir atvykimo į juos (buvimo juose) laikas. Patrulio maršruto taškai ir atvykimo į juos (buvimo juose) laikas skiriami taip, kad patrulis galėtų kokybiškai atlikti galimus vietovės apžiūros, garsų pasiklausymo, stebėjimo veiksmus.

124. Patrulis paprastai juda nurodytu maršrutu nuo vienos patogios stebėti vietos prie kitos, stengdamasis aplenkti gyvenvietes ir kitas žmonių susibūrimo vietas, sustodamas ir toliau judėdamas pagal pasienio sargybos vyresniojo signalą arba komandą.

125. Patrulis, tikrindamas pasienio juostą, eina pasienio patrulio taku arba šalia kontrolinės pėdsakų juostos, atidžiai apžiūri valstybės sienos ženklus, kitus valstybės sienos apsaugos objektus ir įrenginius, vietovę. Apžiūrėdamas valstybės sienos ženklą, nustato, ar jis nesugadintas, nesunaikintas, neperkeltas į kitą vietą, ar yra herbas ir numeris ir kt. Tikrinant kontrolinę pėdsakų juostą, apžiūrimas visas jos paviršius. Tos vietos, kur sunku aptikti pėdsakus (molis, akmenuotas gruntas, apsemtos vietos), tikrinamos ypač atidžiai. Žiemą gali būti padaromas slidžių takas (trasa).

126. Patrulis, kuriam pavesta užkardyti neteisėtus valstybės sienos kirtimus nustatytame ruože, tarnybinę užduotį vykdo periodiškai apeidamas šį ruožą, klausydamasis garsų, stebėdamas ir apžiūrėdamas vietovę, tikrindamas kontrolinę pėdsakų juostą, panaudodamas turimus signalizacijos prietaisus (atitinkamai išdėstydamas vietovėje šių prietaisų daviklius) bei kitais būdais, slapkaudamas vietose, kur gali būti tikimas pažeidėjų judėjimas.

127. Atvykęs į tarnybos vietą, patrulio vyresnysis patikslina užduotį ir perima saugoti ruožą iš keičiamo patrulio, apeidamas ruožą ir patikrindamas, ar nėra neteisėto valstybės sienos kirtimo pėdsakų ar požymių. Jeigu patrulis atvyko į prieš tai nesaugomą ruožą, jis perima ruožą savarankiškai. Apie ruožo perėmimą patrulio vyresnysis praneša užkardos budėtojui (užkardos pamainos vyresniajam).

128. Patrulis, vykdamas tarnybą vietovėje tarp valstybės sienos ir pasienio kontrolės punkto ar pasienio kontrolės punkto prieigose, turi pastebėti ir sulaikyti asmenis ir transporto priemones, bandančias apeiti ar apvažiuoti pasienio kontrolės punktą.

129. Patrulis, eidamas pasienio upės, ežero krantu, ypatingą dėmesį skiria brastų ir perkėlų, pakrantės akmenų sangrūdų, nendrynų, krūmokšnių, intakų žiočių apžiūrai.

130. Patrulis, vykdydamas tarnybinę užduotį plaukiojimo priemone:

130.1. plaukia kuo arčiau kranto, apžiūri krantą ir vandens paviršių, valstybės sienos apsaugos zoną, valstybės sieną žyminčius plūdurus, o prireikus – išlipa į krantą;

130.2. nakties metu klausosi garsų periodiškai išjungęs variklį;

130.3. visus vandenyje plaukiojančius daiktus apžiūri, o reikšmingus tarnybai, laikydamasis saugumo taisyklių, paima (daiktų, kurie gali būti pavojingi, neliečia, o stebi juos ir apie tai praneša užkardos pamainos vyresniajam, veikia pagal gautus nurodymus);

130.4. teritorinėje jūroje ir pasienio ruože esančiuose Kuršių marių vandenyse ir (ar)

Kuršių mariose:

130.4.1. plaukiojimo priemonėje esančia stebėjimo įranga ir vizualiai stebi nustatytą teritoriją ar atskirus objektus;

130.4.2. stabdo ir tikrina plaukiojimo priemones, ja vykstančių įgulos narių bei keleivių dokumentus, apžiūri plaukiojimo priemonę;

130.4.3. teisės aktų nustatyta tvarka persekioja ir sulaiko plaukiojimo priemones;

130.4.4. sulaikęs plaukiojimo priemonę, palydi ją iki krantinių ar kitos nustatytos vietos;

130.4.5. vykdo paieškos ir gelbėjimo, teršimo incidentų likvidavimo darbus Kuršių mariose;

130.4.6. dalyvauja vykdant paieškos ir gelbėjimo darbus teritorinėje jūroje;

130.5. laikosi saugaus plaukimo taisyklių.

131. Patrulis, užtikrindamas tarnybos ir kitų objektų apsaugą, saugo paskirtą objektą, stebi aplinką prie saugomo objekto ir jo prieigas, neleidžia priartėti pašaliniais asmenimis, saugodamas objektus, apeina teritoriją (pagal nustatytą patruliavimo maršrutą), sulaiko asmenis, bandančius ar neteisėtai patekusius į saugomą objektą, vykdo kitas objekto apsaugai užtikrinti reikiamas užduotis.

PATRULIO VEIKSMAI, TIKRINANT ASMENŲ DOKUMENTUS

132. Patrulis, įtaręs teisės pažeidimą, turi identifikuoti asmenį pagal pateiktą asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, o prireikus patikrinti ir kitus dokumentus. Paprastai dokumentus tikrina pasienio sargybos vyresnysis. Prieš atlikdamas patikrinimą, pareigūnas pasisveikina ir kreipiasi į asmenį: „Valstybės sienos apsaugos tarnyba. Prašau pateikti dokumentus“, trumpai ir aiškiai išdėsto kreipimosi priežastį ir tikslą. Asmens reikalavimu pareigūnas privalo pateikti tarnybinį ženklą ar tarnybinį pažymėjimą.

133. Tikrindamas asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, pareigūnas turi nustatyti, ar šis dokumentas priklauso pateikėjui (pagal nuotrauką ir dokumente pateiktus duomenis), ar yra autentiškas (t. y. atitinka nustatytą pavyzdį, nėra klastojimo požymių) ir suteikia teisę asmeniui būti pasienio ruože.

Nustatydamas asmens tapatybę patvirtinančio ar kito dokumento autentiškumą, pareigūnas vadovaujasi atitinkamomis dokumentų tikrinimo instrukcijomis.

134. Negalima tikrinamą dokumentą mėtyti, laikyti neprisidengtą lyjant ar sningant, sutepti, lankstyti lapus, daryti juose neleistinus įrašus. Jei dokumentas yra piniginiame, applanke, į jį įdėti pinigai, lapeliai, kortelės ir pan., būtina pasiūlyti pateikėjui išimti šiuos daiktus.

135. Asmeniui, įtariamam padarius teisės pažeidimą, pažeidimo esmė paaiškinama remiantis atitinkamais teisės aktais. Be to, naudojant vaizdo, garso ar kitokią aparatūrą, asmenį reikia įspėti, kad tai, ką jis kalbės, gali būti įrašyta ir panaudota įstatymo nustatyta tvarka.

136. Pareigūnai tarnybos metu vadovaujasi tarnybos vado įsakymu patvirtintomis Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pareigūnų elgesio taisyklėmis.

137. Kilus įtarimui, kad pateikti dokumentai netikri, suklastoti ar priklauso kitam asmeniui, tokius dokumentus pateikęs asmuo nustatyta tvarka sulaikomas ir pristatomas į užkardą ar kitas tarnybines patalpas.

138. Krūmuose, tankiame miške ar kitose vietose, kuriose tikrinamajam būtų lengviau pabėgti, patrulis, prieš tikrindamas dokumentus ar kalbėdamas su įtartinu asmeniu, turi nurodyti asmeniui eiti į atvirą vietovę, laukymę, proskyną ir pan.

139. Jei asmuo atsisako pateikti dokumentus, patrulis turi jį perspėti, kad, nepateikęs dokumentų, bus sulaikytas.

140. Prieš tikrinant asmenų grupės dokumentus, būtina imtis papildomų saugos priemonių, prireikus – iškviesti į pagalbą kitą pasienio sargybą. Patrulio sudėtyje esant kinologui su tarnybiniu šuniu, tikrinamas asmuo (asmenys) įspėjamas, kad nedarytų staigių

judesių ir nesipriešintų pareigūnų teisėtiems veiksams, kitaip bus panaudotas tarnybinis šuo be papildomo perspėjimo. Tikrinant dokumentus, negalima užstoti tarnybiniam šuniui tikrinamų asmenų.

141. Patrulio saugumui užtikrinti pasienio sargybos vyresnysis prieš pradėdamas ir užbaigęs asmens patikrinimą (ne pasienio kontrolės punktuose), radijo ar kitomis ryšio priemonėmis privalo apie tai pranešti užkardos budėtojui.

PATRULIO VEIKSMAI SULAIKANT ASMENIS, ĮTARIAMUS PADARIUS TEISĖS PAŽEIDIMĄ

142. Patrulio vyresnysis, vadovaudamasis įstatymais ir kitais teisės aktais, atsižvelgdamas į teisės pažeidimo pobūdį, pavojingumą, pažeidėjo elgesį ir kitas aplinkybes bei situaciją, nusprendęs sulaikyti bei pristatyti į tarnybines patalpas asmenį (-is), įtariamą (-us) padarius teisės pažeidimą, turi teisę įstatymų nustatyta tvarka naudoti specialiąsias priemones ar šaunamąjį ginklą kaip išimtinę prievartos priemonę.

143. Jeigu reikia sulaikyti pažeidėjų grupę, patrulis turi imtis papildomų savisaugos priemonių, prireikus iškviesti į pagalbą kitą pasienio sargybą (-as).

144. Jei pažeidėjai nesitiki sulaikymo, pasienio sargyba turi nepastebimai kuo arčiau priartėti prie pažeidėjų ar prisileisti juos kuo arčiau ir po to imtis sulaikymo veiksmų. Esant būtinumui, sulaikomiesiems pareiškiamas reikalavimas atlikti veiksmus, mažinančius pasipriešinimo ar pabėgimo galimybę („Stok, rankas aukštyn“, „Mesk peilį“, „Gulk“, „Nejudėk, bus panaudotas tarnybinis šuo“ ir pan.), ir pareiškama apie sulaikymą. Jeigu būtina, sulaikytiesiems uždedami antrankiai.

145. Apie asmenų sulaikymą patrulio vyresnysis praneša užkardos budėtojui, nurodydamas sulaikymo vietą, priežastį, sulaikytųjų skaičių, kitas aplinkybes ir veikia pagal jo nurodymus.

146. Jei sulaikymo vietoje negalima garantuoti patikimos sulaikytųjų apsaugos dėl tam tikrų vietovės sąlygų arba vieta yra arti valstybės sienos, arba matoma iš gretimos valstybės teritorijos, patrulis gali nuvesti sulaikytuosius į kitą netoliese esančią vietą.

147. Apieškojus sulaikytuosius (atlikus išorinę asmens apžiūrą), dalis pareigūnų saugo sulaikytuosius, kiti atlieka sulaikymo vietovės apžiūrą (sulaikymo vietovė – galima pažeidėjų, judėjimo, buvimo ar daiktų išmetimo teritorija, apžiūrima ne mažesniu kaip 100 metrų spinduliu). Jei toks užduočių paskirstymas neužtikrina patikimos sulaikytųjų apsaugos, sulaikymo vietovės apžiūra atidedama iki kitos pasienio sargybos atvykimo.

148. Sulaikymo vietovės apžiūra yra atliekama ir palei pažeidėjų judėjimo maršrutą:

148.1. pažeidėjams judant nuo valstybės sienos į Lietuvos Respublikos teritorijos vidų – nuo sulaikymo vietos iki valstybės sienos;

148.2. pažeidėjams judant valstybės sienos link – nuo sulaikymo vietos iki operacijos vadovo ar užkardos pamainos vyresniojo numatytos ribos.

149. Jei sulaikymas buvo atliekamas tamsiu paros metu, prireikus šviesiu paros metu atliekama pakartotinė sulaikymo vietos apžiūra ir vietovės apžiūra palei pažeidėjų judėjimo maršrutą.

150. Sulaikymo vietovės apžiūrai, įvertinus aplinkybes ir esant galimybei, panaudojamas tarnybinis šuo.

151. Sulaikęs asmenį, įtariamą teisės pažeidimu, pareigūnas surašo tarnybinį pranešimą, kuriame nurodo pareigūno vardą, pavardę, tarnybos vietą, pareigas, kam adresuotas tarnybinis pranešimas, teisės pažeidimo požymių nustatymo aplinkybes, trumpą teisės pažeidimo aprašymą, padarytos veikos vietą, laiką, būdus, padarinius, duomenis apie nukentėjusiuosius, duomenis apie pažeidėją, duomenis apie liudytojus, sulaikymo metu rastus daiktus ir dokumentus, ar buvo naudota prievarta, nesulaikytų asmenų, įtariamų padarius teisės pažeidimus, požymius, jų pasitraukimo kryptis ir kt.

152. Teisės pažeidimą padariusių asmenų pristatymą į užkardą organizuoja užkardos

pamainos vyresnysis. Pristatant teisės pažeidimą padariusius asmenis, vadovaujamas įstatymais ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais teisės pažeidimą padariusio asmens pristatymą.

PATRULIO VEIKSMAI STABDANT TRANSPORTO PRIEMONES

153. Patrulis, prieš stabdydamas transporto priemonę, turi įvertinti visas galimas aplinkybes, kad stabdymo metu nekiltų grėsmė pareigūnų ir kitų žmonių saugumui, sustojusi transporto priemonė netrukdytų kitiems eismo dalyviams. Sustabdęs ar prieš prieidamas prie stovinčios transporto priemonės, užbaigęs asmenų ir transporto priemonės patikrinimą, patrulis privalo radijo ar kitomis ryšio priemonėmis pranešti užkardos budėtojiui sustabdymo vietą, sustabdytos transporto priemonės markę, valstybinį numerį, kitus požymius.

154. Draudžiama stabdyti transporto priemones ten, kur sustojusi transporto priemonė gali sukelti autoįvykį, sutrukdyti kitų transporto priemonių eismą, sudaryti transporto grūstį, sukelti pavojų patrulio pareigūnų gyvybei ar sveikatai.

155. Transporto priemonę stabdantis pareigūnas turi būti uniformuotas.

156. Reikalavimas sustabdyti transporto priemonę išreiškiamas duodant vairuotojui signalą reguliuotojo lazdele arba mojanč skrituliu su raudonu atšvaitu skersai judėjimo krypties, arba per garsiakalbį liepiant sustoti. Uniformuoto tarnybos pareigūno reikalavimas sustabdyti transporto priemonę taip pat gali būti išreiškiamas įjungus specialiomis spalvomis nudažyto ir tarnybos ženklų pažymėto automobilio švieslentę su užrašu STOP.

157. Tamsiuoju paros metu transporto priemonės stabdomos laikantis šių reikalavimų:

157.1. pareigūnas, stabdydamas transporto priemonę, turi vilkėti uniformą su šviesą atspindinčiais elementais (vilkėti specialiąsias liemenes, mūvėti rankogalius ar turėti kitus šviesą atspindinčius elementus). Patrulyje turi dirbti ne mažiau kaip du pareigūnai, turintys specialiomis spalvomis nudažytą ir tarnybos ženklų pažymėtą tarnybines transporto priemonę;

157.2. stabdyti transporto priemonę šviečiančia reguliuotojo lazdele arba minėtu šviesą atspindinčiu skrituliu, įjungus patrulinio automobilio mėlynos ir (arba) raudonos spalvos švyturėlius. Rekomenduojama stabdyti apšviestuose kelio ruožuose.

158. Galima stabdyti transporto priemonę važiuojant tarnybines transporto priemone įjungus jos mėlynos ir (arba) raudonos spalvos švyturėlį (švyturėlius) ir specialiuosius garso signalus. Šiuo atveju reikia privažiuoti prie stabdomos transporto priemonės iš galo ir reikalavimą sustoti pareikšti žodžiais per garsiakalbį.

159. Jeigu įtariama, kad sustabdytos transporto priemonės vairuotojas ir (ar) keleiviai gali nepaklusti arba pasipriešinti pareigūnams, būtina prieš pradedant transporto priemonės patikrinimą užrašyti (įsidėmėti) jos markę, spalvą ir valstybinį numerį.

160. Jei transporto priemonės vairuotojas nepaklūsta reikalavimui ją sustabdyti, patrulis privalo:

160.1. įsidėmėti kuo daugiau informacijos apie transporto priemonę (transporto priemonės valstybinio numerio ženklą, markę, spalvą, ypatingus požymius), vairuotojo, keleivių požymius ir pranešti užkardos pamainos vyresniajam (užkardos budėtojiui);

160.2. persekioti transporto priemonę tarnybines transporto priemone įjungus mėlynos ir (arba) raudonos spalvos švyturėlį (švyturėlius) ir specialiuosius garso signalus, stengtis ją sustabdyti ir nuolat informuoti užkardos pamainos vyresnįjį (užkardos budėtoją) apie judėjimo kryptį;

160.3. per garsiakalbį kartoti reikalavimą sustabdyti transporto priemonę;

160.4. pasirinkti tokį tarnybines transporto priemonės judėjimo greitį, kad būtų užtikrintas visų eismo dalyvių saugumas;

160.5. prireikus, vadovaudamasis įstatymais, panaudoti fizinę prievartą, specialiąsias priemones arba šaunamąjį ginklą;

160.6. sustabdęs transporto priemonę, imtis visų atsargumo priemonių ir išsiaiškinti nestojimo priežastį;

160.7. esant būtinumui, teisės aktų nustatyta tvarka pristatyti transporto priemonę,

vairuotoją bei keleivius į užkardą ar kitas tarnybines patalpas;

160.8. išsamiai aprašyti stabdymo ir (ar) sulaikymo aplinkybes tarnybiniame pranešime ir pažeidimą įforminti nustatyta tvarka;

160.9. jeigu vairuotojas (keleivis) pasipriešino ir (ar) nevykdė pareigūno teisėto nurodymo ar reikalavimo arba įžeidinėjo jo garbę ir orumą, surinkti šio pažeidimo medžiagą (pažeidėjo ir liudytojų paaiškinimai, pareigūnų tarnybiniai pranešimai, daiktiniai įrodymai, vaizdo ar garso įrašai, protokolas ir kt.);

160.10. nesustabdžius transporto priemonės, surašyti tarnybinį pranešimą, kuriame nurodyti pažeidimo esmę, stabdymo aplinkybes bei priemones, kurių imtasi pažeidėjui sulaikyti, taip pat vairuotojo ir keleivių požymius.

161. Gavęs pranešimą, kad artėja transporto priemonė, kurios vairuotojas nepakluso reikalavimui sustoti, patrulis teisės aktų nustatyta tvarka, nesukeldamas grėsmės žmogaus gyvybei, transporto priemonei sulaikyti gali panaudoti prievartą ar šaunamąjį ginklą teisės aktų nustatyta tvarka.

PATRULIO VEIKSMAI IEŠKANT IR PERSEKIOJANT VALSTYBĖS SIENOS PAŽEIDĖJUS

162. Valstybės sienos pažeidėjų paiešką patrulis pradeda nuo užduotyje nurodyto pradinio ruožo (taško). Pasienio sargybos vyresnysis nustato pagrindinę paieškos kryptį, judėjimo, stebėjimo ir vietovės apžiūros tvarką, saugumo priemones ir sąveiką su gretimomis pasienio sargybomis. Esant galimybei, paieškai ir persekiojimui pasitelkiamas kinologas su tarnybiniu šunimi.

163. Patrulis, atliekantis paiešką tarnybine transporto priemone, vietovę stebi važiuodamas ar trumpam sustodamas. Jei vietovės sąlygos neleidžia panaudoti tarnybinės transporto priemonės, tęsia paiešką pėsčiomis, užtikrindamas, kad tarnybine transporto priemone nepasinaudos pašaliniai asmenys.

164. Gyvenamieji ir negyvenamieji pastatai ir kiti statiniai, kur įtariama, kad pasislėpė ieškomi asmenys, yra apžiūrimi, stebimi išėjimai iš jų. Krūmingos vietovės, įvairūs statiniai, esant galimybėms, apieškomi su tarnybiniu šuniu. Prieš apieškant tokias vietas, statinius ar kitus objektus, kinologas privalo garsiai pranešti: „Valstybės sienos apsaugos tarnyba, prašome išeiti, kitaip bus panaudotas tarnybinis šuo!“, vėliau pakartojama: „Valstybės sienos apsaugos tarnyba, stovėkite vietoje, leidžiamas tarnybinis šuo!“

165. Pasienio sargybai pastebėjus valstybės sienos pažeidėjus ar aptikus jų pėdsakus, yra atliekamas jų persekiojimas, kurio tikslas – kuo greičiau sulaikyti valstybės sienos pažeidėjus, neleisti jiems pasitraukti į Lietuvos Respublikos teritorijos vidų ar kirsti valstybės sieną.

166. Valstybės sienos pažeidėjai persekiojami:

166.1. judantys į Lietuvos Respublikos teritorijos vidų – iki jų sulaikymo (persekiojimas pradėtas pasienio ruože, tęsiamas ir už pasienio ruožo ribų);

166.2. judantys valstybės sienos link – iki valstybės sienos.

167. Persekiojimas gali būti:

167.1. pagal aptiktus pėdsakus (karštais pėdsakais);

167.2. tiesioginis (kai persekiojantys pareigūnai mato valstybės sienos pažeidėjus).

168. Jei pėsčiojo patrulio sudėtyje yra kinologas, jis eina priekyje, kiti pareigūnai – už jo tokiu atstumu, kad būtų galima palaikyti sąveiką ir darniai veikti bei gretimai valstybės sienos pažeidėjo pėdsakų iš pavėjinės pusės, kad prireikus pažymėtų pėdsakų buvimo vietą.

169. Jeigu lietus, sniegas, vėjas ar kiti gamtos reiškiniai gali sugadinti (sunaikinti) pėdsakus ar įrodymus, būtina imtis priemonių juos apsaugoti ir pranešti užkardos budėtojui. Jei išsaugoti neįmanoma – įsiminti (įsidėmėti) ir pasižymėti jų padėtį, išsidėstymą ir kitas aplinkybes.

170. Jei patrulis, persekiojantis pagal pėdsakus, pameta pėdsakus, jis atlieka aplinkinės vietovės apžiūrą, turėdamas tikslą surasti pamestus pėdsakus. Pamestų pėdsakų paiešką

pasienio sargyba atlieka judėdama zigzagine ar spiraline linija nuo pėdsakų pametimo vietos tikima valstybės sienos pažeidėjų judėjimo kryptimi. Jei pamestų pėdsakų surasti nepavyksta, atliekama paieška tikėtina valstybės sienos pažeidėjų judėjimo kryptimi.

171. Nesulaikius valstybės sienos pažeidėjų, pasienio sargybos vyresnysis privalo nedelsdamas informuoti užkardos pamainos vyresnįjį (užkardos budėtoją) ir surašyti tarnybinį pranešimą, kuriame nurodyti pažeidimo esmę, paieškos ir persekiojimo aplinkybes bei priemones, kurių imtasi valstybės sienos pažeidėjams sulaikyti, ir dėl kokių priežasčių valstybės sienos pažeidėjai nebuvo sulaikyti, taip pat valstybės sienos pažeidėjų požymius.

PATRULIO VEIKSMAI SLAPUKAUJANT

172. Patrulis tose vietose, kur yra tikimas pažeidėjų vykimas, gali vykdyti slapukavimo užduotį, derindamas stebėjimą su garsų pasiklausymu. Tokias vietas gali nurodyti užkardos vadas ar užkardos pamainos vyresnysis. Patrulis tokias vietas gali pasirinkti ir pats, atsižvelgdamas į padėtį saugomame ruože, saugomo ruožo ypatumus ir kitas aplinkybes.

173. Slapukavimo vieta turi užtikrinti slaptą atvykimą ir pareigūnų išsidėstymą, gerą matomumą (kad pažeidėjas nepastebėtas negalėtų apeiti pasienio sargybos), galimybę sulaikyti pažeidėjus.

174. Atvykę į slapukavimo vietą, pareigūnai iš artimiausios priedangos apžiūri vietovę. Pasienio sargybos vyresnysis nurodo kam ir kur išsidėstyti ir užsimaskuoti, stebėjimo sektorių, pasiklausymo kryptis, sąveikos tarp pasienio sargybos pareigūnų signalus.

175. Pareigūnai išsidėsto slapta ir užsimaskuoja. Tarnybinių užduotį vykdo vizualaus matomumo, girdimumo arba signalizacijos ir stebėjimo prietaisų veikimo ribose. Atstumas tarp pareigūnų turi būti toks, kad jie galėtų vienas kitą matyti ar girdėti perduodamus signalus (jei nėra galimybės pasinaudoti radijo ryšiu), sklandžiai veikti.

176. Atsižvelgiant į tai, kad slapukavimas yra susijęs su ilgalaikiu monotonišku ir varginančiu buvimu vienoje vietoje, nenutrūkstamas slapukavimo laikas neturi būti ilgesnis kaip 3–4 valandos, žiemą ar kitomis nepalankiomis oro sąlygomis – 2–3 valandos (slapukavimas turi būti kaitaliojamas su poilsiu ar kitų tarnybinių užduočių atlikimu). Šis laikas gali būti ilgesnis tik tuo atveju, jeigu tai reikalinga tarnybinės užduoties įvykdymui (tokiu atveju užkardos pamainos vyresnysis gali nurodyti ilgesnį slapukavimo laiką; prailginti slapukavimo laiką gali ir pasienio sargyba, apie tai informavusi užkardos pamainos vyresnįjį ir jam leidus).

177. Tuo atveju, kai slapukavimo vieta yra išaiškinama, pvz., sulaikant pažeidėjus, pasienio sargyba slapta užima kitą vietą, tinkamą stebėti ta pačia kryptimi ir tęsia tarnybinės užduoties vykdymą, apie slapukavimo vietos pakeitimą informuodama užkardos pamainos vyresnįjį (užkardos budėtoją). Jei nėra galimybės užimti kitos vietos arba tolimesnis slapukavimas dėl slapukavimo vietos demaskavimo tampa netikslingas, pasienio sargybos vyresnysis praneša apie tai užkardos budėtojui ir toliau veikia pagal jo nurodymus.

178. Apie slapukavimo būtinumą tarnybinės užduoties vykdymo metu gali būti pažymima tarnybiniuose dokumentuose.

PATRULIO VEIKSMŲ MASKAVIMAS

179. Patrulio veiksmai pagal maskavimo lygį ir taktiką gali būti vieši ir slapti (maskuojami). Pareigūnas, vedantis instruktažą, gali papildomai informuoti apie būtinumą, atliekant atitinkamas pasienio sargybas, maskuoti jų veiksmus. Maskavimas gali būti taikomas ir kitoms pasienio sargyboms, vykdančioms sienos stebėjimą.

180. Vieši veiksmai yra taikomi, kai pasienio sargybos buvimas tarnybos vietose ir jų veikla yra viešai reglamentuota.

181. Slapti (maskuojami) veiksmai yra taikomi, kai norima nuslėpti nuo aplinkinių, taip pat ir pažeidėjų pasienio sargybos ketinimus ir veiksmų taktiką. Slaptais veiksmais taip pat

siekama netikėtumo sulaikant pažeidėjus.

182. Veiksmų slaptumui užtikrinti pasienio sargybai rekomenduojama:

182.1. vykstant į tarnybos vietą ar patruliuojant, aplenkti gyvenvietes, galimas žmonių susibūrimo, intensyvaus transporto priemonių judėjimo vietas, atvirus vietovės ruožus įveikti maskuojantis;

182.2. slapta išsidėstyti tarnybos vietoje;

182.3. tinkamai panaudoti maskuojančias vietovės ir daiktų savybes, tamsaus paros laiko ir kitas riboto matomumo sąlygas;

182.4. sumaniai panaudoti tarnybines (maskuojančią aprangą ir kt.) ir parankines (šakas, žolę ir kitą augmeniją, esančią tarnybos vietovėje, ir pan.) maskavimo priemones.

183. Laikytis garsinės maskuotės drausmės:

183.1. tinkamai priderinti turimą ekipuotę;

183.2. kuo tyliau judėti vietovėje ir naudotis ginkluote bei kitomis tarnybinėmis priemonėmis;

183.3. prireikus išjungti tarnybinės transporto priemonės variklį;

183.4. panaudoti rankų gestus ar kitus plika akimi matomus sutartinius signalus pasienio sargybų pareigūnų tarpusavio ryšiui palaikyti.

184. Laikytis maskuotės drausmės tamsiu paros metu, siekiant paslėpti ar bent sumažinti šviesos demaskuojančius požymius:

184.1. slėpti tarnybinės transporto priemonės vidinį ir išorinį apšvietimą, prieš tai parinkus jai saugią vietą, atsižvelgiant į kitų transporto priemonių galimą judėjimą;

184.2. vengti rūkyti tarnybos vietose, kūrenti laužus ar kitaip save demaskuoti.

185. Apie patrulio veiksmų maskavimo būtinumą tarnybinės užduoties vykdymo metu gali būti pažymima tarnybiniuose dokumentuose.

STEBĖJIMO POSTAS

186. Stebėjimo postai skirstomi pagal:

186.1. panaudojamas priemonės (vizualaus stebėjimo, radiolokacinis, termovizorinis ar kitas);

186.2. išsidėstymo vietos įrengimą – stacionarus (vykdantis tarnybą bokštuose ar kitose atitinkamai įrengtose stacionariose pozicijose (objektuose) ir mobilus (vykdantis tarnybą vienoje ar keliose nustatytose vietose be stacionarios stebėjimo įrangos).

187. Stebėjimo postas paprastai nustato šiuos duomenis apie aptiktą objektą:

187.1. aptikimo laiką;

187.2. objekto pavadinimą (žmogus, automobilis ir kt.);

187.3. aptikimo vietą (koordinates, vietos sąlyginį pavadinimą ar kt.);

187.4. judėjimo parametrus (greitį, judėjimo kryptį, kursą);

187.5. išėjimo už stebėjimo sektoriaus ribų, valstybės sienos kirtimo nenustatytoje vietoje laiką ir koordinates.

188. Jei objektas juda į kitą savo arba kitos užkardos stebėjimo posto stebėjimo sektorių (zoną), pasienio sargybos vyresnysis praneša duomenis apie objektą šiai pasienio sargybai.

189. Objekto judėjimo parametrai patikslinami ir duomenys perduodami sąveikaujančioms pasienio sargyboms ir kitoms bendradarbiaujančioms pajėgoms pagal nustatytus laiko intervalus.

190. Stacionarus stebėjimo postas, vykdydamas tarnybą, privalo vadovautis užkardos vado parengta ir rinktinės vado patvirtinta stacionaraus stebėjimo posto darbo instrukcija, kuri parengiama kiekvienam stebėjimo postui ar kitai atitinkamai įrengtai vietai, vadovaujantis šiais nuostatais, kitais teisės aktais bei atsižvelgiant į turimos stacionarios stebėjimo įrangos ir stebėjimo prietaisų bei kitų tarnybinių priemonių panaudojimo galimybes. Stacionaraus stebėjimo posto darbo instrukcijoje nurodoma:

190.1. įrangos, dokumentacijos ir kitų tarnybinių priemonių saugojimo, priėmimo ir

perdavimo tvarka keičiantis pasienio sargyboms;

190.2. užduočių paskirstymas stebėjimo posto pareigūnams;

190.3. stebėjimo objektai, kokie duomenys apie aptiktus objektus ir kaip nustatomi, duomenų dokumentavimo tvarka (vaizdo įrašai, stebėjimo žurnalai ir kt.);

190.4. kam, koku būdu, kokie duomenys apie stebimus objektus ir kaip dažnai yra perduodami;

190.5. kas sulaiko pažeidėjus, kaip sąveikaujama su kitomis pasienio sargybomis ir bendradarbiaujančių institucijų padaliniais pastebėjus valstybės sienos kirtimo tvarkos ar kitus pažeidimus ar įtarus, kad yra pažeista ar ketinama pažeisti šią tvarką;

190.6. stebėjimo sektoriai (zonos), orientyrai (gali būti pavaizduoti grafiškai prie instrukcijos pridedamoje stebėjimo schemeje);

190.7. stebėjimo vietos apsaugos tvarka.

191. Stebėjimo postas, stebėdamas paskirto sektoriaus vietovę, privalo pastebėti visus vietovės pasikeitimus savo sektoriuje.

192. Pablogėjus matomumui dėl oro sąlygų pasikeitimo ar kitų priežasčių, stebėjimo posto, aprūpinto tik optiniais stebėjimo prietaisais, vyresnysis praneša užkardos pamainos vyresniajam ir veikia pagal jo nurodymus.

UŽTVARA

193. Užtvarai vadovauja operacijos vadovas.

194. Užtvaros pareigūnams nurodoma:

194.1. užtvėrimo riba, išsidėstymo joje laikas ir tvarka;

194.2. duomenys apie ieškomus, persekiojamus ar kitus asmenis, kurių vykimą būtina užkardyti;

194.3. pasienio sargybų ar atskirų pareigūnų išsidėstymo vietos ir užduotys;

194.4. sąveikos tarp užtvaros pareigūnų (pasienio sargybų), ryšio su operacijos vadovu palaikymo tvarka, valdymo signalai;

194.5. veiksmai aptikus pažeidėjus ar ieškomus asmenis.

195. Užtvara prie užtvėrimo ribos išsiskleidžia į grandį, sudarytą iš atskirų pareigūnų ar pasienio sargybų (patrulių, stebėjimo postų), išdėstytų pagal nustatytus intervalus vienas nuo kito ar viena nuo kitos. Grandies tankumas (pareigūnų skaičius vienam užtvėrimo ribos kilometrui) priklauso nuo turimų pajėgų, paskirtos užduoties, pažeidėjų veiksmų pobūdžio, vietovės ir oro sąlygų, paros laiko bei kitų aplinkybių. Tankiausiai pareigūnai išsidėsto prie pažeidėjų (ieškomų asmenų) tikimų judėjimo maršrutų.

196. Žiemą, esant sniegui, palei užtvėrimo ribą gali būti daroma kontrolinė slidžių trasa.

197. Užtvėrimo ribos yra nustatomos iš anksto ar operacijos metu. Užtvara turi išsidėstyti prie paskirtos užtvėrimo ribos anksčiau, negu tą ribą pasieks pažeidėjai (ieškomi asmenys).

198. Pareigūnai turi išsidėstyti taip, kad vietovė iš fronto pusės (ta užtvėrimo grandies pusė, kur laukiamas pažeidėjų (ieškomų asmenų) pasirodymas) būtų atvira (matoma) ir sudarytų sąlygas darniai veikti pareigūnams, sulaikant pažeidėjus (ieškomus asmenis).

199. Atsižvelgiant į užduoties ir vietovės sąlygas bei turimų pajėgų skaičių, gali būti paskirti stebėtojai.

200. Dalis užtvaros pareigūnų skiriama į rezervą, kuris išdėstomas (slepiamas) vietoje, iš kurios galima greitai ateiti į pagalbą užtvaros pareigūnams. Rezervas panaudojamas pažeidėjams persekioti, atskiroms užtvėrimo ribos vietoms sustiprinti, kitoms staigiai iškilusioms užduotims atlikti.

201. Užtvaros pareigūnai gali apriboti asmenų, transporto priemonių vykimą per užtvėrimo ribą asmenų saugumo sumetimais, taip pat jei yra pagrindo manyti, kad asmenų ar transporto priemonių praleidimas per užtvėrimo ribą neigiamai atsilieps operacijos eigai, pvz., pažeidėjai sužinos apie užtvaros išdėstymą ir pan.

202. Užtvaros pareigūnams išvykti iš nustatytų išsidėstymo vietų be operacijos vadovo leidimo draudžiama.

PASALA

203. Pareigūnai į pasalą parenkami ir aprūpinami tarnybinėmis priemonėmis remiantis turima informacija apie pažeidėjų skaičių, numatomą vykimo būdą, panaudojamas transporto priemonės, galimus pasipriešinimo veiksmus. Prireikus pasitelkiami kinologai su tarnybiniais šunimis.

204. Pasala išdėstoma tikimo pažeidėjų maršruto vietose, kurias sunku apeiti (apvažiuoti). Pasalos išdėstymo vieta turi užtikrinti:

204.1. pasalos pareigūnų atvykimo ir išsidėstymo slaptumą;

204.2. tinkamas stebėjimo ir pareigūnų sąveikos sąlygas, galimybę apsupti pažeidėjus, sulaikymo veiksmų netikėtumą, pareigūnų ir tarnybinių šunų saugumą panaudojant šaunamuosius ginklus;

204.3. ribotas galimybes pažeidėjams pasipriešinti, manevruoti, bandyti pasitraukti iš sulaikymo vietos;

204.4. palankias sąlygas persekioti, jei pažeidėjai bandys išvengti sulaikymo, pasitraukdami iš sulaikymo vietos.

205. Skiriant pasalai tarnybinę užduotį, nurodoma:

205.1. turimi duomenys apie pažeidėjus;

205.2. pasalos sudėtis ir aprūpinimas;

205.3. išsidėstymo vieta, atvykimo į ją laikas ir tvarka;

205.4. orientacinė tarnybos vykdymo trukmė;

205.5. ryšio su užkardos pamainos vyresnioju ar pareigūnu, kuris paskyrė tarnybinę užduotį, palaikymo tvarka.

206. Pasalai atvykus į tarnybos vietą, pasienio sargybos vyresnysis organizuoja šios vietos žvalgybą, nustato ir nurodo:

206.1. kiekvieno pareigūno išsidėstymo vietą ir užduotį;

206.2. sąveikos tarp pareigūnų tvarką;

206.3. savo išsidėstymo vietą.

207. Pasalos pareigūnams skiriamos sulaikymo, pridengimo ir stebėjimo užduotys.

208. Sulaikymo užduotys skiriamos geriausiai paruoštiems, fiziškai stipriems pareigūnams, kinologams su tarnybiniais šunimis.

209. Pridengimo užduotis atliekantys pareigūnai išsidėsto taip, kad galėtų sulaikančius pareigūnus paremti papildomomis priemonėmis (pajėgomis).

210. Stebėjimo užduotis atliekantys pareigūnai turi laiku pastebėti artėjančius pažeidėjus ir pranešti pasienio sargybos vyresniajam. Kai pažeidėjai praeina (pravažiuoja) stebėtojų išsidėstymo vietą, stebėtojai persikelia į galimą pažeidėjų atsitraukimo kryptį ir užkardo galimą jų atsitraukimą.

211. Pasala gali išvykti iš tarnybos vietos tik įvykdžiusi tarnybinę užduotį arba vadovo, paskyrusio tarnybinę užduotį, nurodymu. Jei pasalos buvimo vieta yra demaskuota, pasienio sargybos vyresnysis praneša užkardos pamainos vyresniajam ar vadovui, paskyrusiam tarnybinę užduotį, ir toliau veikia pagal gautus nurodymus.

VAIZDO IR (AR) SIGNALIZACIJOS SISTEMOS OPERATORIUS

212. Pasienio sargyba „Vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemos operatorius“ (toliau – operatorius) skiriama tose užkardose (pasienio kontrolės punktuose), kur yra įrengtos šios sistemos.

213. Atsižvelgiant į užkardose (pasienio kontrolės punktuose) įrengtų vaizdo ir (ar) signalizacinių sistemų rūšis, kiekviena rinktinė privalo patvirtinti šios vaizdo ir (ar)

signalizacinių sistemų panaudojimo instrukciją. Instrukcijoje turi būti nurodoma:

213.1. kam suteiktos vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemos administratoriaus teisės;

213.2. kas suteikia operatoriui (-iams) prisijungimo slaptažodžius;

213.3. kas kontroliuoja vaizdo įrašymą (kad laiku būtų pakeistos vaizdo įrašymo laikmenos);

213.4. kas atsakingas už vaizdo įrašymo laikmenų archyvavimą ir saugojimą.

214. Operatorius privalo:

214.1. žinoti ryšio linijų ir vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemų (kompleksų) daviklių (linijų, ruožų) išsidėstymą vietovėje;

214.2. išmanyti vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemų (kompleksų) konstrukciją ir eksploatavimo taisykles;

214.3. mokėti veiksmų tvarką gavus signalą iš vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemų (kompleksų);

214.4. žinoti saugaus elgesio taisykles aptarnaujant vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemų (kompleksų) aparatūrą (valdymo pultą);

214.5. perimdamas budėjimą, pagal aprašą perimti tarnybinę dokumentaciją, ryšio priemonės ir kitą įrangą, patikrinti vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemų (kompleksų), ryšių priemonių darbą, įrašus vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemų (kompleksų) darbo apskaitos žurnale ir jame pasirašyti. Apie budėjimo priėmimą pranešti užkardos pamainos vyresniajam;

214.6. kontroliuoti vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemų (kompleksų) darbą;

214.7. pagal užkardos vado, jo pavaduotojo arba užkardos (pasienio tikrinimo posto) pamainos vyresniojo nurodymus atidaryti distancinio valdymo spynų užraktus vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemų (kompleksų) vartuose pasienio sargyboms ir transporto priemonėms praleisti (jei tokie vartai įrengti);

214.8. apie visus ryšio sutrikimus ir aparatūros gedimus nedelsdamas pranešti užkardos (pasienio tikrinimo posto) pamainos vyresniajam;

214.9. gavęs pavojaus signalą iš vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemų (kompleksų):

214.9.1. įjungti garsinį pavojaus signalą (jeigu turimoje įrangoje yra numatytas garsinio signalo įjungimas);

214.9.2. informuoti užkardos (pasienio tikrinimo posto) pamainos vyresnįjį (užkardos budėtoją) apie gautą signalą;

214.9.3. užregistruoti gautą signalą vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemų (kompleksų) darbo apskaitos žurnale (jei vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemos (kompleksai) tai nedaro automatiškai);

214.9.4. užkardos (pasienio tikrinimo posto) pamainos vyresniajam leidus, išjungti pavojaus signalą aparatūroje (valdymo pulte);

214.9.5. įspėti pasienio sargybas, vykdančias tarnybą netoli vietos, iš kurios gautas signalas;

214.9.6. užkardos pamainos vyresniojo nurodymu pranešti kitoms pasienio sargyboms, gretimoms užkardoms apie pavojaus signalą, gautą iš vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemų (kompleksų);

214.9.7. priimti pasienio sargybų pranešimus apie padėtį ir apie tai pranešti užkardos pamainos vyresniajam.

215. Operatoriui draudžiama:

215.1. be užkardos (pasienio tikrinimo posto) pamainos vyresniojo (užkardos, pasienio tikrinimo posto budėtojo) leidimo perduoti tarnybinę dokumentaciją, ryšių priemones ir savo pareigų vykdymą, palikti tarnybos vietą;

215.2. be užkardos (pasienio tikrinimo posto) pamainos vyresniojo (užkardos, pasienio tikrinimo posto budėtojo) leidimo atjungti vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemas (kompleksus) arba atskirus jos (jo) ruožus, savarankiškai išjungti pavojaus signalą.

VALSTYBĖS SIENOS LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORINĖJE JŪROJE, KURŠIŲ MARIOSE STEBĖJIMAS

216. Valstybės sienos Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir Kuršių mariose stebėjimas – tai tarnybos organizacinių, techninių ir kitų priemonių visuma, užtikrinanti pasienio teisinį režimą teritorinėje jūroje ir pasienio ruože esančiuose Kuršių marių vandenyse.

217. Valstybės sienos Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir pasienio ruože esančiuose Kuršių marių vandenyse stebėjimo sistemą sudaro:

217.1. techninių stebėjimo priemonių sistema su techniniais stebėjimo postais;

217.2. iš kitų institucijų gaunama informacija (taip pat ir vaizdinė), reikalinga sienos stebėjimui užtikrinti;

217.3. patruliniai laivai ir kateriai;

217.4. aviacijos orlaiviai.

218. Pareigūnai, vykdantys jiems pavestas funkcijas, privalo užtikrinti:

218.1. kad nebūtų pažeista užsienio plaukiojimo priemonių taikaus plaukimo teisė teritorinėje jūroje;

218.2. kad taikus plaukimas teritorinėje jūroje nekeltų grėsmės taikai, Lietuvos Respublikos saugumui ar nustatytai tvarkai. Plaukiojimo priemonės plaukimas turi būti nenutrūkstamas ir greitas;

218.3. kad taikaus plaukimo metu teritorinėje jūroje nebūtų vykdoma bet kokia kita veikla, tiesiogiai nesusijusi su plaukimu;

218.4. pagal savo kompetenciją aplinkos ir gyvųjų išteklių apsaugos režimą;

218.5. plaukiojimo priemonių ir asmenų teisėto buvimo teritorinėje jūroje kontrolę;

218.6. plaukiojančių objektų teritorinėje jūroje, gretutinėje zonoje, išskirtinėje ekonominėje zonoje ir Kuršių mariose stebėjimą, atpažinimą bei rizikos analizės vykdymą;

218.7. įstatymų nustatyta tvarka plaukiojančių objektų apžiūrą ir sulaikymą.

ORO ERDVĖS STEBĖJIMAS

219. Visos pasienio sargybos pagal galimybę stebi oro erdvę. Pareigūnai turi žinoti oro skrydžiams nustatytus oro kelius, turėti informacijos apie numatomus orlaivių skrydžius užkardos veikimo teritorijoje.

220. Pasienio sargyba, pastebėjusi orlaivį, skrendantį virš Lietuvos Respublikos ar gretimos valstybės teritorijos, stebi jo skrydį matomumo ribose. Pasienio sargybos vyresnysis nedelsdamas praneša užkardos pamainos vyresniajam, jei:

220.1. skrydis atliekamas už oro skrydžiams nustatytų oro kelių ribų ir pasienio sargyba neturi išankstinių duomenų apie tokio skrydžio sankcionavimą (leidimą);

220.2. orlaivis, atliekantis skrydį kaimyninės valstybės teritorijoje, kirta valstybės sieną, įskrisdamas į Lietuvos Respubliką nenustatytoje vietoje.

221. Pranešime pasienio sargybos vyresnysis nurodo:

221.1. tarnybos vykdymo vietą;

221.2. orlaivio aptikimo laiką arba valstybės sienos kirtimo laiką (pvz., – 12.30) ir vietą (pvz., virš Ruonių kaimo);

221.3. orlaivio tipą (pvz., lėktuvas, sraigtasparnis, raketa, sklandytuvas, deltaplanas, oro balionas);

221.4. orlaivio skrydžio kursą, kryptį (pvz., 135° arba pietryčių);

221.5. skrydžio aukštį (iki 100 m, iki 1000, daugiau kaip 1000 m);

221.6. aptikimo būdą (vizualiai ar pagal variklių gaudesį).

222. Jeigu orlaivis aptiktas pagal variklio gaudesį, tipas, kursas ir aukštis gali būti neperduodami.

223. Gali būti perduodami ir kiti nustatyti požymiai, pvz., variklio rūšis (reaktyvinis,

sraigtasparnis), lėktuvo tipas (keleivinis, naikintuvas, sportinis ir kt.), skiriamieji ženklai.

224. Pasienio sargyba, toliau stebėdama orlaivio skrydį, papildomai praneša apie šiuos orlaivio maneivrus (veiksnius):

224.1. kurso pakeitimą;

224.2. nusileidimą ir vėlesnį pakilimą;

224.3. avarinį kritimą;

224.4. desanto, krovinio ar kitų daiktų išmetimą;

224.5. valstybės sienos kirtimą.

225. Užkardos budėtojas praneša apie nesankcionuotą skrydį rinktinės budėtojui ar rinktinės budėtojo padėjėjui ir Karinių oro pajėgų budėtojui.

226. Užkardos budėtojas, gavęs tiesiogiai iš Karinių oro pajėgų budėtojo ar per rinktinės budėtoją pranešimą apie nesankcionuotą skrydį užkardos veikimo teritorijoje, praneša apie tai užkardos pamainos vyresniajam, kuris skiria užduotį pavaldžioms pasienio sargyboms aptikti ir stebėti nurodytą orlaivį.

227. Orlaivio, pažeidusio valstybės sienos teisinį režimą, nusileidimo ar daiktų išmetimo užkardos veikimo teritorijoje atveju užkardos pamainos vyresnysis išsiunčia arčiausiai esančią arba kitą pasienio sargybą į nusileidimo ar daiktų išmetimo vietą (rajoną).

228. Tolesni pasienio sargybos veiksmai orlaivio nusileidimo rajone priklauso nuo jo nusileidimo priežasčių ir aplinkybių.

IV. PATIKRINIMAS KERTANT SIENĄ

229. Patikrinimas kertant sieną apima pasienio kontrolės punkte tarnybą vykdančių pareigūnų veiksmus, kuriais užtikrinama, kad asmenys, įskaitant jų transporto priemones ir jų turimus daiktus, atvyktų į Šengeno teisyną taikančių valstybių narių teritoriją ir iš jos išvyktų tik Šengeno teisyno nustatyta tvarka ir pagrindais.

230. Patikrinimas kertant sieną atliekamas:

230.1. pasienio kontrolės punktuose;

230.2. kitose vietose pagal Šengeno teisyne ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytas išimtis.

231. Patikrinimo kertant sieną veiksams atlikti skiriama pasienio sargyba „Pasienio tikrinimo postas“.

232. Tarnybos rinktinės, atsižvelgdamos į pasienio kontrolės punktų statusą (tarptautinis, autokelių, geležinkelio, oro, jūrų, upių, pasienio vietinio eismo), Šengeno teisyną pagal šiuos nuostatus parengia ir patvirtina kiekvieno pasienio kontrolės punkto darbo instrukciją, kurioje nustatomos darbo vietos, šių vietų numeracija ar sutartiniai pavadinimai ir detalios reglamentuojamos pasienio sargybos „Pasienio tikrinimo postas“ užduotys kiekvienoje darbo vietoje. Jei pasienio kontrolės punktų darbo instrukcijose nustatomos papildomos šiuose nuostatuose nenumatytos užduotys, prieš jas patvirtinant, jos turi būti suderintos su tarnyba.

233. Pasienio kontrolės punkto darbo instrukcijoje gali būti nustatyti keli pareigūnų užduočių paskirstymo variantai, atsižvelgiant į vykdymo per valstybės sieną intensyvumą (įprastinėmis sąlygomis ir skiriant didesnę ar (ir) mažesnę pareigūnų skaičių ir pan.), pareigūnų veiksmai ekstremalių situacijų atvejais.

234. Užkardos vadas turi užtikrinti, kad:

234.1. skiriamų pasienio tikrinimo posto pareigūnų skaičius atitiktų pasienio kontrolės punkto darbo nuostatus bei asmenų ir transporto priemonių vykdymo per valstybės sieną intensyvumą;

234.2. pasienio tikrinimo posto pareigūnai pagal kompetenciją galėtų vykdyti tarnybą visose darbo vietose ir nuolat keistų vienas kitą.

235. Tarnybinėje dokumentacijoje darbo vieta žymima sutrumpintu pagrindinės pareigūno vykdomos užduoties pavadinimu, pvz., DP – dokumentų patikrinimas. Jei ši darbo

vieta skirta tik atvykstantiesiems į Lietuvos Respubliką tikrinti, yra rašomas skaičius „1“, tik išvykstantiesiems – skaičius „2“. Jei yra kelios vienodos pagal atliekamų funkcijų apimtį darbo vietos – papildomai skliausteliuose rašomas darbo vietos numeris, pvz., DP1(3). Konkretūs darbo vietų žymėjimai nurodomi pasienio kontrolės punkto darbo instrukcijoje.

PASienio TIKRINIMO POSTO PAREIGŪNŲ UŽDUOTYS

236. Atliekant patikrinimą kertant sieną, pasienio tikrinimo posto pareigūnams gali būti skiriamos šios užduotys:

236.1. „Pasienio tikrinimo posto pamainos vyresnysis“;

236.2. „Pasienio tikrinimo posto budėtojas“;

236.3. „Dokumentų tikrinimas“;

236.4. „Autotransporto priemonių tikrinimas“;

236.5. „Asmenų ir transporto priemonių, kertančių valstybės sieną, bei gabenamų krovinių jonizuojančiosios spinduliuotės lygio kontrolė“;

236.6. „Vizų išdavimas“;

236.7. „Antros linijos patikrinimas“;

236.8. „Keleivinio traukinio tikrinimas“;

236.9. „Traukinio stebėjimas“;

236.10. „Traukinio (lokomotyvo) brigados dokumentų tikrinimas ir traukinio apžiūra“;

236.11. „Orlaivio apžiūra ir orlaivio įgulos dokumentų tikrinimas“;

236.12. „Plaukiojimo priemonės stebėjimas“;

236.13. „Plaukiojimo priemonės tikrinimas“;

236.14. „Transporto priemonės (asmenų grupės) palyda“;

236.15. „Orlaivio stebėjimas“;

236.16. „Keleivių palyda“;

236.17. „Asmenų, transporto priemonių, bagažo tikrinimas su tarnybiniu šunimi“.

237. Prireikus pasienio tikrinimo posto pareigūnams gali būti skiriamos ir kitos užduotys, numatytos pasienio kontrolės punkto darbo instrukcijoje.

238. Pasienio tikrinimo posto pareigūnams gali būti skiriamos kelios užduotys.

PASienio TIKRINIMO POSTO PAMAINOS VYRESNYSIS

239. Visuose pasienio tikrinimo postuose skiriama užduotis „**Pasienio tikrinimo posto pamainos vyresnysis**“. Pasienio tikrinimo posto pamainos vyresnįjį užkardos vadas skiria iš gerai parengtų ir sugebančių vadovauti pasienio sargyboms pareigūnų. Jis atsako už tikslų tarnybinės užduoties vykdymą, jam tarnybos metu pavaldžių pareigūnų drausmę, už tarnybinių patalpų ir kitų tarnybos vietų ir jose esančių materialinių vertybių priežiūrą, apsaugą, tinkamą panaudojimą. Jeigu pasienio kontrolės punktas yra dislokuotas užkardoje, tai pasienio tikrinimo posto pamainos vyresniojo funkcijas gali vykdyti užkardos pamainos vyresnysis. Visais atvejais pasienio tikrinimo posto pamainos vyresniajam taikomi visi (*mutatis mutandis*) šių nuostatų punktai, reglamentuojantys užkardos pamainos vyresniojo teises ir pareigas.

240. Pasienio tikrinimo posto pamainos vyresnysis, vykdydamas jam pavestą tarnybinių užduočių, vykdo pasienio sargybos vyresniojo funkcijas, nustatytas šiuose nuostatuose, be to, privalo:

240.1. patikrinti tarnybinių priemonių paruošimą bei pravesti instruktažą (jei pamainos grafike numatytas pareigūnų atvykimas ne į užkardą, o į pasienio kontrolės punktą);

240.2. paskirstyti pareigūnus pagal darbo vietas, jei toks paskirstymas nenustatytas iš anksto gautame tarnybiniame žiniaraštyje;

240.3. organizuoti dokumentacijos, tarnybinių patalpų ir kitų tarnybos vietų bei jose esančių materialinių vertybių perėmimą iš keičiamos pasienio sargybos;

240.4. užtikrinti sklandų, greitą ir kokybišką valstybės sieną kertančių asmenų ir

transporto priemonių pasienio tikrinimą;

240.5. esant tarnybiniam būtinumui (vykimo per valstybės sieną intensyvumo pakitimas, tam tikrų kategorijų asmenų ar tam tikrų rūšių transporto priemonių vykimas ir pan.), tikslinti gautą tarnybinę užduotį, duoti pavaldiems pareigūnams papildomus nurodymus, prireikus keisti pareigūnų paskirstymą darbo vietose (jei paskirstymas nustatytas iš anksto, įrašyti apie pakeitimus ir jų priežastis žiniaraštyje);

240.6. nustatyta tvarka bendradarbiauti su patikrinimą atliekančių valstybės institucijų pareigūnais, ūkio subjekto, kurio teritorijoje įsteigtas pasienio kontrolės punktas, bei ūkio subjektų, teikiančių paslaugas, susijusias su pasienio kontrolės punktuose atliekamu tikrinimu, darbuotojais;

240.7. organizuoti patikrinimus antroje linijoje;

240.8. prireikus dalyvauti sudėtingesnės konstrukcijos transporto priemonių ir krovinių apžiūroje;

240.9. organizuoti pakartotinį tikrinimą, jeigu yra pagrindo manyti, kad per tikrinimą pateikti klaidingi duomenys ar kitaip pažeista tikrinimo tvarka;

240.10. priimti užsieniečių prašymus suteikti prieglobstį Lietuvos Respublikoje;

240.11. teisės aktų nustatyta tvarka paimti suklastotus ar negaliojančius dokumentus, sulaikytas transporto priemones, neteisėtai gabenamus per valstybės sieną daiktus;

240.12. teisės aktų nustatyta tvarka sulaikyti asmenis, pažeidusius vykimo per valstybės sieną tvarką;

240.13. trečiosios šalies piliečiui, kuriam Šengeno sienų kodekso nustatyta tvarka neleidžiama atvykti į valstybių narių teritoriją, surašyti atsisakymą leisti atvykti kertant sieną, užtikrinti, kad jis sugrįžtų į valstybę, iš kurios atvyko, o asmuo, neišleistas iš Lietuvos Respublikos, vyktų atgal į Lietuvos Respubliką;

240.14. teisės aktų nustatyta tvarka priimti sprendimą dėl vizos išdavimo, atsisakymo išduoti vizą, vizos atšaukimo ar panaikinimo trečiosios šalies piliečiui;

240.15. teisės aktų nustatyta tvarka priimti sprendimus dėl užsieniečio įpareigojimo išvykti iš Lietuvos Respublikos, grąžinimo į užsienio valstybę ar sulaikymo;

240.16. organizuoti teisės pažeidimų tyrimą.

PASienio TIKRINIMO POSTO BUDĖTOJAS

241. Užduotis „**Pasienio tikrinimo posto budėtojas**“ skiriama esant tarnybiniam būtinumui. Jei pasienio tikrinimo posto budėtojas neskiriamas, jo funkcijas vykdo pasienio tikrinimo posto pamainos vyresnysis.

242. Pasienio tikrinimo posto budėtojas privalo:

242.1. priimdamas budėjimą, patikrinti ir priimti pagal aprašus ginkluotę (jei ginkluotė išduodama pasienio kontrolės punkte), ryšio priemones ir kitas materialines vertybes, esančias pasienio tikrinimo posto budėtojo tarnybinėje patalpoje;

242.2. laiku informuoti pasienio tikrinimo posto pamainos vyresnįjį apie gaunamus nurodymus ir užduotis;

242.3. rinkti ir fiksuoti duomenis apie padėtį pasienio kontrolės punkte ir periodiškai juos perduoti užkardos budėtojui, nedelsdamas pranešti užkardos budėtojui apie ypatingus įvykius;

242.4. kontroliuoti techninių, ryšio, vaizdo stebėjimo priemonių darbą, joms sugedus, pranešti užkardos budėtojui, imtis priemonių jas pataisyti;

242.5. vykdyti pasienio kontrolės punkto teritorijos ir jo prieigų vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemų operatoriaus funkcijas, numatytas nuostatų 214–215 punktuose (jeigu yra įrengta vaizdo stebėjimo sistema). Šiai funkcijai vykdyti gali būti skiriama atskira ar papildoma užduotis;

242.6. išeiti iš pasienio tikrinimo posto budėtojo tarnybinės patalpos tik pasienio tikrinimo posto pamainos vyresniojo leidimu.

ASMENŲ IR TRANSPORTO PRIEMONIŲ, KERTANČIŲ VALSTYBĖS SIENĄ, BEI GABENAMŲ KROVINIŲ JONIZUOJANČIOSIOS SPINDULIUOTĖS LYGIO KONTROLĖ

243. Visiems pasienio tikrinimo postams yra skiriama užduotis „**Asmenų ir transporto priemonių, kertančių valstybės sieną, bei gabenamų krovinių jonizuojančiosios spinduliuotės lygio kontrolė**“. Pareigūnas, vykdamas šią užduotį, privalo vadovautis jonizuojančiosios spinduliuotės kontrolę reglamentuojančiais teisės aktais, taip pat:

243.1. neleisti vykti per valstybės sieną skleidžiantiems padidintą jonizuojančiąją spinduliuotę asmenims, transporto priemonėms, gyvūnams, prekėms (daiktams), gabenamiems kroviniams, jeigu nepateikiami gydymui ar diagnostikos tikslais vartotų radiofarmakologinių preparatų ar jonizuojančiosios spinduliuotės medžiagų teisėtą gabenimą patvirtinantys dokumentai;

243.2. užfiksavus transporto priemonės ar krovinio jonizuojančiosios spinduliuotės normą, viršijančią leistiną, privalo nedelsdamas sulaikyti (transporto priemonė ar krovinys pastatomi nuošalioje vietoje ar specialioje aikštelėje, pažymimi specialiais radiacinį pavojų perspėjančiais ženklais), pranešti pasienio tikrinimo posto pamainos vyresniajam ir imtis priemonių užtikrinti aplinkinių žmonių radiacinę saugą (apriboti žmonių ir transporto priemonių judėjimą pro sulaikytas transporto priemones ar krovinius, taip pat šalia sulaikytų transporto priemonių ar krovinių);

243.3. periodiškai matuoti jonizuojančiosios spinduliuotės lygį darbo vietoje, apie padidėjusį lygį informuoti pasienio tikrinimo posto pamainos vyresnįjį.

VIZŲ IŠDAVIMAS

244. Užduotis „**Vizų išdavimas**“ gali būti skiriama tik tuose pasienio kontrolės punktuose, kuriuose yra įsteigta vizų tarnyba. Užduotis skiriama tik tada, kai trečiosios šalies piliečiai pasienio kontrolės punkte prašo išduoti vizą.

245. Pareigūnas, vykdamas užduotį „Vizų išdavimas“, išduodamas vizas vadovaujasi dokumentų vizai gauti pateikimą ir vizos išdavimą reglamentuojančiais Šengeno teisyno ir Lietuvos Respublikos teisės aktais.

246. Teisės aktų nustatyta tvarka sprendimą dėl vizos išdavimo priima pasienio tikrinimo posto pamainos vyresnysis.

ANTROS LINIJOS PATIKRINIMAS

247. Į šią užduotį skiriamas pareigūnas, turintis specialių dokumentų tikrinimo ir tyrimo žinių ir įgūdžių, prieigas prie įvairių duomenų bazių ir sistemų, mokantis dirbti su įvairiomis dokumentų tikrinimui ir tyrimui bei transporto priemonių apžiūrai naudojamomis techninėmis priemonėmis.

248. Pareigūnas, vykdamas užduotį „**Antros linijos patikrinimas**“, privalo:

248.1. informuoti asmenis, kad jų atžvilgiu atliekamas nuodugnus antros linijos patikrinimas ir apie tokio patikrinimo tikslą ir tvarką;

248.2. naudojantis specialiomis duomenų bazėmis, informacinėmis sistemomis, techninėmis priemonėmis atlikti asmens kelionės ir kitų dokumentų, kurie sukėlė įtarimus, nuodugnius antros linijos patikrinimus;

248.3. atliekant nuodugnų dokumentų patikrinimą, vadovautis tarnybos vado patvirtinta Dokumentų tikrinimo instrukcija;

248.4. pasienio tikrinimo posto pamainos vyresniojo pavedimu, rengti pranešimus dėl atlikto konkretaus ar atsargaus patikrinimo;

248.5. atlikti trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir išvykimo sąlygų, dėl kurių kilo įtarimai, antros linijos patikrinimus;

248.6. atlikti transporto priemonių ir daiktų, kurie sukėlė įtarimus, nuodugnius antros linijos patikrinimus;

248.7. pildyti Antroje kontrolės linijoje patikrintų asmenų ir dokumentų apskaitos registrą;

248.8. informuoti pasienio tikrinimo posto pamainos vyresnįjį apie antros linijos patikrinimo rezultatus;

248.9. pagal kompetenciją pildyti procesinius dokumentus;

248.10. antros linijos patikrinimus, vykdant bendras operacijas ir bandomuosius projektus ar teikiant skubią pagalbą, gali vykdyti Europos Sąjungos Skubios pasienio pagalbos būrių dalyviai, ryšio pareigūnai bei praktinių mokymų metu kvalifikacijos tobulinimo kursų dalyviai;

248.11. kvalifikacijos tobulinimo kursų dalyviai procesinių dokumentų nepildo, o apie asmens, transporto priemonės ar daiktų gabenimo rastus pažeidimus informuoja pasienio tikrinimo posto pamainos vyresnįjį, kuris privalo imtis tolesnių įvykio tyrimo veiksmų.

PATIKRINIMAS KERTANT SIENĄ AUTOKELIŲ PASIENIO KONTROLĖS PUNKTUOSE

249. Pagrindinės užduotys atliekant patikrinimą kertant sieną autokelių pasienio kontrolės punktuose yra „Dokumentų tikrinimas“, „Autotransporto priemonių tikrinimas“. Dėl pareigūnų saugumo, jei įmanoma, šias užduotis vykdo du pareigūnai.

Pasienio kontrolės punkto darbo instrukcijoje taip pat gali būti nustatytos specialiosios užduotys „Išleidimas į pasienio kontrolės punktą“ ir „Išleidimas iš pasienio kontrolės punkto“.

250. Pareigūnas (-ai), vykdantis užduotį „**Dokumentų tikrinimas**“, privalo:

250.1. Šengeno teisyno nustatyta tvarka visus asmenis patikrinti minimaliai, siekiant pagal jų pateiktus arba parodytus dokumentus nustatyti jų tapatybę;

250.2. Šengeno teisyno nustatyta tvarka nuodugnai patikrinti trečiųjų šalių piliečius;

250.3. kilus įtarimui, kad tikrinamas dokumentas yra suklastotas ar priklauso kitam asmeniui, nedelsdamas informuoti pasienio tikrinimo posto pamainos vyresnįjį;

250.4. priimti sprendimą dėl vykimo per valstybės sieną teisėtumo, apie sprendimą neįleisti, asmeniui atvykti ar išvykti, apie aptiktą pagal duomenų bazes ir registrus paieškomą asmenį, transporto priemonę, daiktą ar suklastotą, negaliojantį, netinkamą vykimui per valstybės sieną kelionės dokumentą pranešti pasienio tikrinimo posto pamainos vyresniajam;

250.5. nustatyta tvarka dokumentus žymėti būtinomis žymomis;

250.6. dokumentus tikrinti vadovaujantis tarnybos vado patvirtinta Dokumentų tikrinimo instrukcija;

250.7. palaikyti nuolatinį ryšį ir glaudžiai bendradarbiauti su pareigūnu, tikrinančiu autotransporto priemonę.

251. Pareigūnas(-ai), vykdantis užduotį „**Autotransporto priemonių tikrinimas**“, privalo:

251.1. patikrinti, ar autotransporto priemonės tipas, modelis, spalva, valstybinis numerio ženklas atitinka nurodytus registracijos dokumentuose;

251.2. pagal rizikos požymius, rizikos faktorius ir Rizikos vertinimo metodiką, esant įtarimui, sutikrinti autotransporto priemonės kėbulo ir kitų agregatų numerius su įrašytais registracijos dokumentuose (jei įvertinus autotransporto priemonės modifikaciją, vertę ir kitus požymius bei su vykimu per valstybės sieną susijusias aplinkybes, yra tikėtina, kad transporto priemonė gali būti pavogta, pasisavinta arba dingusi arba yra nurodymas tikrinti visų ar tam tikrų kategorijų autotransporto priemonių kėbulo, agregatų numerius) arba transporto priemonę nukreipti į antros linijos patikrinimą;

251.3. pateiktus ir sutikrintus su pateikėju asmenų ir transporto priemonės dokumentus (jeigu atliekamas nuodugnus patikrinimas) perduoti pareigūnui, vykdančiam užduotį „Dokumentų tikrinimas“, pranešti jam apie aptiktus dokumentų klastojimo požymius, neatitinkančius nustatyto pavyzdžio, neteisingai ar netinkamai įformintus ir negaliojančius

dokumentus, sulaikyti transporto priemone vykstančius asmenis, kurie pateikė jiems nepriklausančius asmens dokumentus, ir pranešti apie tai pasienio tikrinimo posto pamainos vyresniajam;

251.4. apžiūrėti transporto priemonę, ypatingą dėmesį skirti vietoms, kur gali būti pasislėpę asmenys. Prireikus naudoti turimas technines apžiūros priemones ir tarnybinių šunį;

251.5. nustati, kad transporto priemonėje yra slėptuvės ar kitos vietos, kur gali būti slepiami žmonės, daiktai ar medžiagos, pranešti pasienio tikrinimo posto pamainos vyresniajam;

251.6. aptikęs neteisėtai gabenamus ginklus, sprogstamąsias, radioaktyvias, narkotines ir kitas pavojingas medžiagas ar daiktus, nedelsdamas pranešti pasienio tikrinimo posto pamainos vyresniajam;

251.7. nustatęs prekių ir krovinių gabenimo pažeidimus (netinkamai plombuotus krovinius, kontenerius, pažeistą įpakavimą, sugadintas plombas ar kt.), informuoti pasienio tikrinimo posto pamainos vyresnįjį;

251.8. nesugadinti tikrinamų transporto priemonių ir krovinių;

251.9. stebėti patikrinimo vietą ir artimiausią aplinką, sulaikyti asmenis, bandančius apeiti (apvažiuoti) tikrinimo vietą ar pasišalinti iš jos be pareigūnų leidimo ar kitaip pažeidžiančius pasienio kontrolės punktų režimą;

251.10. palaikyti nuolatinį ryšį ir glaudžiai bendradarbiauti su pareigūnu, vykdančiu užduotį „Dokumentų tikrinimas“.

252. Pareigūnas, vykdamas užduotį „**Įleidimas į pasienio kontrolės punktą**“, privalo:

252.1. stebėti vietovę, atvykstančias, išvykstančias ir esančias prie pasienio kontrolės punkto transporto priemones, palaikyti viešąją tvarką, užtikrinti visuomenės rimtį;

252.2. sulaikyti asmenis, bandančius apeiti (apvažiuoti) pasienio kontrolės punktą, mėginančius išvengti patikrinimo kertant sieną;

252.3. įleisti vykstančias per valstybės sieną transporto priemones į pasienio kontrolės punkto teritoriją tokiu tempu, kad būtų užtikrintas normalus patikrinimą atliekančių institucijų darbas ir nebūtų perkrautos patikros vietos;

252.4. nustatyta tvarka įleisti į pasienio kontrolės punktą transporto priemones ir asmenis, nevykstančius per valstybės sieną.

253. Pareigūnas, vykdamas užduotį „**Išleidimas iš pasienio kontrolės punkto**“, privalo:

253.1. stebėti vietovę, esančias prie pasienio kontrolės punkto ir atvykstančias transporto priemones, palaikyti viešąją tvarką, užtikrinti visuomenės rimtį;

253.2. neišleisti iš pasienio kontrolės punkto asmenų ir transporto priemonių, jei nėra užbaigtas jų tikrinimas;

253.3. sulaikyti asmenis, bandančius apeiti (apvažiuoti) pasienio kontrolės punktą, mėginančius išvengti patikrinimo kertant sieną.

PATIKRINIMAS KERTANT SIENĄ GELEŽINKELIO PASIENIO KONTROLĖS PUNKTUOSE

254. Šengeno sienų kodekso nustatyta tvarka geležinkelio pasienio kontrolės punktuose patikrinimas kertant sieną atliekamas visuose traukiniuose, įskaitant krovinius traukinius.

255. Traukiniai tikrinami:

255.1. pirmoje atvykimo arba išvykimo stotyje;

255.2. važiuojančiame traukinyje.

256. Traukiniai turi būti tinkamai ir nuolat stebimi nuo valstybės sienos iki geležinkelio pasienio kontrolės punkto naudojant vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemas, jų nesant – skirti pasienio sargybas „Patrulis“ ir „Stebėjimo postas“.

257. Pasienio tikrinimo posto pareigūnams geležinkelio pasienio kontrolės punkte gali būti skiriamos šios užduotys:

257.1. „Traukinio stebėjimas“;

257.2. „Keleivinio traukinio tikrinimas“;

257.3. „Traukinio (lokomotyvo) brigados dokumentų tikrinimas ir traukinio apžiūra“.

258. Pareigūnas, vykdamas užduotį „**Traukinio stebėjimas**“, privalo:

258.1. ne vėliau kaip prieš 5 min. iki traukinio atvykimo ateiti į traukinio sustojimo vietą, apžiūrėti ją ir apriboti asmenų, nelipančių į traukinį, patekimą į traukinio sustojimo vietą;

258.2. atvykus traukiniui, iš traukinio viršininko gauti informaciją apie traukinyje važiuojančius keleivius ir ją perduoti pasienio tikrinimo posto pamainos vyresniajam;

258.3. nenutrūkstamai stebėti traukinį ir aplink jį esančią vietovę nurodytame sektoriuje;

258.4. sulaikyti asmenis, mėginančius neteisėtai įlipti į traukinį ar iš jo išlipti;

258.5. palaikyti ryšį ir glaudžiai bendradarbiauti su pareigūnais, atliekančiais traukinio keleivių tikrinimą, išorinę traukinio apžiūrą;

258.6. pajudėjus traukiniui, testuoti stebėjimą iki jis nutols ir apžiūrėti patikrinimo vietą.

259. Ši užduotis gali būti neskiriama, jeigu geležinkelio stoties infrastruktūra užtikrina traukinio stebėjimą vaizdo kameromis. Tada nuostatų 258.2 punkte nurodytą informaciją iš traukinio viršininko paima pasienio tikrinimo posto pamainos vyresnysis ar kitas jo paskirtas asmuo.

260. Pareigūnai, vykdamys užduotį „**Keleivinio traukinio tikrinimas**“, privalo:

260.1. prisistatyti traukinio vagono palydovui, patikslinti keleivių skaičių traukinio vagonė, prireikus pažiūrėti kelionės bilietus, paprašyti lydėti tikrinimo metu, tamsiu paros metu įjungti reikiamą apšvietimą;

260.2. atlikti keleivių ir traukinį aptarnaujančio personalo dokumentų tikrinimą, vadovaudamiesi nuostatų 250 punktu;

260.3. atlikti traukinio vagonų kupė, tambūrų, tualetų ir tarnybinių patalpų, lokomotyvo vidaus apžiūrą, siekiant nustatyti, ar juose nėra pasislėpusių asmenų;

260.4. užtikrinti, kad keleiviai nesankcionuotai nepereitų iš patikrintos traukinio (traukinio vagono) dalies į nepatikrintą ar iš nepatikrintos į patikrintą (toks perėjimas gali būti leidžiamas tik išimtiniais atvejais, iš nepatikrintos dalies keleivis leidžiamas į patikrintą tik perėjęs patikrinimą, o iš patikrintos dalies į nepatikrintą – tik turėdamas asmens kelionės dokumentą);

260.5. judėti traukinio viduje, taip pat visas tikrinimo procedūras traukinio vagonė (traukinyje) vykdyti tik kartu su kitu pareigūnu (pareigūnais), apie kiekvieno traukinio vagono keleivių tikrinimo pabaigą radijo ryšiu informuoti pasienio tikrinimo posto pamainos vyresnįjį (pasienio tikrinimo posto budėtoją);

260.6. laikytis geležinkelio techninės eksploatacijos ir saugaus eismo taisyklių.

261. Pareigūnas, vykdamas užduotį „**Traukinio (lokomotyvo) brigados dokumentų tikrinimas ir traukinio apžiūra**“, privalo:

261.1. kruopščiai apžiūrėti traukinį, gabenamus krovinius bei kitas vertybes, nustatyti valstybės sienos kirtimo tvarkos pažeidimus;

261.2. nustatyti slėptuves ir kitas vietas, esančias traukinyje, kur galėtų būti paslėpti daiktai, kurių gabenimas per Lietuvos Respublikos valstybės sieną uždraustas;

261.3. apžiūrėdamas plombuotas transporto priemones ir konteinerius, taip pat gamyklinio įpakavimo krovinius, įsitikinti, ar nepažeistos plombos. Aptikęs sugadintas plombas, pažeistą įpakavimą ar kitus požymius, kurie neatitinka standartų, nedelsdamas pranešti pasienio tikrinimo posto pamainos vyresniajam;

261.4. vadovaudamasis nuostatų 250 punktu, patikrinti traukinio (lokomotyvo) brigados narių, o prekiniuose traukiniuose ir prekes lydinčio personalo, dokumentus;

261.5. tikrinimo metu aptikęs asmenis, kuriems draudžiama atvykti į Lietuvos Respubliką, sulaikyti ir perduoti stebėtojai ar pasienio tikrinimo posto pamainos vyresniajam.

262. Atvykus keleiviniams traukiniams, tikrinimas atliekamas eilės tvarka. Atvykus keleiviniams ir prekiniams traukiniams vienu metu, pirmas tikrinamas keleivinis traukinys.

PATIKRINIMAS KERTANT SIENĄ ORO UOSTŲ PASIENIO KONTROLĖS PUNKTUOSE

263. Šengeno teisyno nustatyta tvarka oro uostų pasienio kontrolės punktuose patikrinimas kertant sieną atliekamas tik tam specialiai įrengtose tikrinimo patalpose. Išimtiniais atvejais, įvertinus pavojų, susijusį su vidaus saugumu ir nelegalia migracija, tikrinimas gali būti atliktas orlaivyje arba prie registracijos vartų.

264. Atsižvelgiant į oro uosto infrastruktūrą ir keleivių srautus, oro uostų pasienio kontrolės punkte gali būti skiriamos šios specialiosios užduotys:

264.1. „Atvykstančių keleivių dokumentų tikrinimas“;

264.2. „Išvykstančių keleivių dokumentų tikrinimas“;

264.3. „Labai svarbių asmenų (keleivių) dokumentų tikrinimas“;

264.4. „Orlaivio apžiūra ir orlaivio įgulos dokumentų tikrinimas“;

264.5. „Keleivių palyda“;

264.6. „Orlaivio stebėjimas“.

265. Pareigūnas, vykdamas užduotį „**Atvykstančių keleivių dokumentų tikrinimas**“, privalo:

265.1. gavęs pranešimą apie besileidžiantį orlaivį, ateiti į pasienio tikrinimo vietą (atsižvelgęs į paros skrydžių planą grafiką), apžiūrėti atvykimo salę ir artimiausią aplinką;

265.2. įjungti ar perjungti informacinius ženklus, skirtus keleivių eismo juostoms atskirti, atsižvelgęs į užduoties vyresniojo nurodymus;

265.3. patikrinti orlaivio keleivių dokumentus, vadovaudamasis nuostatų 250 punktu;

265.4. esant techninėms galimybėms, tinkamai naudotis atitvėrimo priemonėmis, siekti sumažinti neteisėto patekimo į šalies teritoriją riziką;

265.5. baigęs pasienio tikrinimą ir visiems keleiviams išėjus iš atvykimo salės, apžiūrėti ją;

265.6. palikdamas pasienio tikrinimo vietą, ją užrakinti.

266. Pareigūnas, vykdamas užduotį „**Išvykstančių keleivių dokumentų tikrinimas**“, privalo:

266.1. ateiti į tarnybos vietą 1,5–2 val. (arba kitu laiku pagal susitarimą su skrydį aptarnaujančia kompanija) iki planuojamo orlaivio išskridimo laiko, apžiūrėti darbo vietą ir artimiausią aplinką;

266.2. įjungti ar perjungti informacinius ženklus, skirtus keleivių eismo juostoms atskirti, atsižvelgęs į užduoties vyresniojo nurodymus;

266.3. patikrinti keleivių dokumentus, vadovaudamasis nuostatų 250 punktu;

266.4. esant techninėms galimybėms, tinkamai naudotis atitvėrimo priemonėmis, siekti sumažinti neteisėto valstybės sienos perėjimo riziką;

266.5. palikdamas tarnybos vietą, ją užrakinti.

Pastaba. Nuostatų 265–266 punktuose nurodytoms užduotims vadovauja užduoties vyresniuoju paskirtas pareigūnas, kuris tiesiogiai pavaldus pasienio tikrinimo posto pamainos vyresniajam ir atsakingas už pirmos kontrolės linijos patikrinimą bei sklandų keleivių praleidimą per valstybės sieną priskirtoje užduotyje, darbo vietų saugumą. Užduoties vyresnysis, atsižvelgdamas į aptarnaujamų reisų specifiką, pareigūnų, vykdančių užduotį, skaičių, turi tinkamai sureguliuoti informacinius ženklus, siekti greito ir efektyvaus keleivių aptarnavimo.

267. Pareigūnas, vykdamas užduotį „**Labai svarbių asmenų (keleivių) dokumentų tikrinimas**“, privalo vadovautis nuostatų 265–266 punktais bei kitais tokių asmenų aptarnavimą reglamentuojančiais teisės aktais.

268. Pareigūnas, vykdamas užduotį „**Orlaivio apžiūra ir įgulos narių dokumentų tikrinimas**“, privalo:

268.1. atlikti iš trečiųjų šalių atvykstančių/išvykstančių orlaivių, įgulos narių patikrinimą, stebėjimą;

268.2. atskridus orlaiviui:

268.2.1. atvykti į užduoties vykdymo vietą iki orlaivio nutūpimo (gavęs pranešimą apie besileidžiantį orlaivį);

268.2.2. stebėti orlaivį iki orlaivio iškrovimo, keleivių išlaipinimo pabaigos;

268.2.3. išlipus visiems keleiviams, iškrovus bagažą ir/ar krovinį, atlikti orlaivio apžiūrą (orlaivio vidaus: įgulos kabinos, keleivių salono, bagažo skyriaus, elektros skyrių, tualetų, virtuvės ir kt.);

268.2.4. patikrinti orlaivio įgulos narių sudėtį pagal orlaivio skrydžio užduotį (bendroji deklaracija) ir įgulos narių asmens dokumentus, vadovaudamasis nuostatų 250 punktu, nustatyta tvarka pažymėti skrydžio užduotį;

268.3. orlaiviui išvykstant:

268.3.1. atvykti į užduoties vykdymo vietą iki išskrendančio orlaivio išvykimo (iki keleivių įlaipinimo ar bagažo, krovinio pakrovimo į išvykstantį orlaivį pradžios, bet likus ne mažiau nei 30 min. iki orlaivio išskridimo);

268.3.2. stebėti orlaivį iki jo išskridimo;

268.4. atskridus orlaiviui, kuriam nėra galimybės atlikti apžiūrą ir įgulos narių dokumentų patikrinimą, skiriama užduotis „**Orlaivio stebėjimas**“, vykdydamas šią užduotį pareigūnas:

268.4.1. vykdo nuostatų 268.2.1, 268.2.2, 268.3.1 ir 268.3.2 punktus;

268.4.2. nuo orlaivio iškrovimo ir keleivių išlaipinimo pabaigos iki orlaivio pakrovimo ir keleivių įlaipinimo pradžios vykdo patekimo į/iš orlaivio kontrolę;

268.4.3. orlaivio stebėjimą nuo jo atskridimo iki išvykimo bei orlaivio iškrovimo ir keleivių išlaipinimo pabaigos iki orlaivio pakrovimo ir keleivių įlaipinimo pradžios turi vykdyti nepertraukiamai;

268.4.4. esant dideliame laiko tarpui tarp valstybės orlaivio atskridimo ar išskridimo arba nuo valstybės orlaivio iškrovimo ir keleivių išlaipinimo pabaigos iki orlaivio pakrovimo ir keleivių įlaipinimo pradžios nepertraukiamą stebėjimą arba kontrolę gali vykdyti vaizdo stebėjimo ir kitomis techninėmis priemonėmis.

269. Užduotis „**Keleivių palyda**“ skiriama atvykstant ar išvykstant orlaiviui iš ne Šengeno valstybės arba vykdant asmenų grąžinimą, konvojavimą, išsiuntimą, perdavimą tranzitu. Pareigūnas, vykdamas užduotį „Keleivių palyda“, privalo:

269.1. orlaiviui atvykstant:

269.1.1. atvykti į užduoties vykdymo vietą iki atskrendančio orlaivio nutūpimo (gavęs pranešimą apie besileidžiantį orlaivį);

269.1.2. palaukti kol visi atskridusio orlaivio keleiviai išlips iš orlaivio;

269.1.3. išlipus visiems keleiviams iš orlaivio, stebėti juos ir užtikrinti, kad orlaiviu atvykę keleiviai nepasišalintų iki keleivių patikros zonos, atlikti orlaivio keleivių palydą;

269.1.4. atvykus į keleivių patikrinimo zoną bei visiems keleiviams užėjus į patikrinimo zoną, kontroliuoti, kad būtų uždarytos durys;

269.2. orlaiviui išvykstant: gavęs pranešimą apie laipinamus keleivius, atvykti į keleivių laipinimo vietą ir stebėti, kad visi keleiviai būtų įlaipinti į orlaivį;

269.3. vykdant asmenų grąžinimą, konvojavimą, išsiuntimą, perdavimą tranzitu pagal galimybes naudotis tarnybinėmis transporto priemonėmis tokiems asmenims iki/iš orlaivio pristatyti.

270. Šengeno teisyno nustatyta tvarka patikrinimai kertant sieną gali būti atliekami ir oro uostuose, neturinčiuose tarptautinio oro uosto statuso (aerodromuose). Tokiais atvejais taikomi nuostatų 263–269 punktai.

Pasienio tikrinimą tokiuose aerodromuose atlieka artimiausios užkardos pareigūnai.

PATIKRINIMAS KERTANT SIENĄ JŪRŲ UOSTŲ IR UPIŲ PASIENIO KONTROLĖS PUNKTUOSE

271. Šengeno teisyno nustatyta tvarka jūrų uostų, upių pasienio kontrolės punktuose patikrinimas kertant sieną atliekamas atvykimo arba išvykimo uoste, plaukiojimo priemonėje arba įrengtose pasienio tikrinimo vietose, esančiose prie pat plaukiojimo priemonės. Išimtiniais atvejais, įvertinus pavojų, susijusį su vidaus saugumu ir nelegalia migracija, tikrinimas gali būti atliktas ir ne pasienio kontrolės punkto teritorijoje.

272. Pasienio tikrinimo posto pareigūnams jūrų uostų, upių pasienio kontrolės punkte bei pareigūnams, atliekantiems pakrančių žvejybos ir pramoginio plaukiojimo kontrolę, gali būti skiriamos šios specialiosios užduotys:

272.1. „Plaukiojimo priemonės stebėjimas“;

272.2. „Plaukiojimo priemonės tikrinimas“.

273. Pareigūnas, vykdamas užduotį „**Plaukiojimo priemonės stebėjimas**“, privalo:

273.1. atvykti į nurodytą krantinę ne vėliau kaip prieš 5 min. iki plaukiojimo priemonės atplaukimo, apžiūrėti ją ir apriboti asmenų, nesusijusių su plaukiojimo priemonės švartavimusi, patekimą į krantinę;

273.2. leisti išeiti į uostą locmanui (jeigu jis yra plaukiojimo priemonėje);

273.3. nenutrūkstamai stebėti plaukiojimo priemonę, krantinę bei akvatoriją prie jos;

273.4. sulaikyti asmenis, mėginančius neteisėtai įlipti į plaukiojimo priemonę ar išlipti iš jos;

273.5. užtikrinti, kad į plaukiojimo priemonę ar iš jos nebūtų perduodami jokie daiktai, dokumentai;

273.6. palaikyti ryšį ir glaudžiai bendradarbiauti su pareigūnais, atliekančiais plaukiojimo priemonės tikrinimą;

273.7. išplaukiančias plaukiojimo priemones stebėti iki jos nutols nuo krantinės (atplaukusią plaukiojimo priemonę – iki patikrinimą atliekančių valstybės institucijų atstovų išlipimo iš plaukiojimo priemonės).

274. Užduotis „**Plaukiojimo priemonės tikrinimas**“ gali būti atliekama nuvykstant į plaukiojimo priemonę arba atskirais nustatytais atvejais nenuvykus į ją. Šią užduotį vykdamas pareigūnas privalo:

274.1. atvykęs į plaukiojimo priemonę, prisistatyti plaukiojimo priemonės kapitonui (ar kitam jo įgaliotam asmeniui), suderinti su juo pasienio tikrinimo tvarką ir gauti laivo dokumentus, patikslinti įgulos ir keleivių skaičių, pareikalauti iš kapitono patvirtinimo, kad plaukiojimo priemonėje nėra neįtrauktų į plaukiojimo priemonės įgulos ir keleivių sąrašus asmenų bei ginklų, šaudmenų, sprogstamųjų, narkotinių, psichotropinių, radioaktyviųjų ir kitokių medžiagų ar daiktų, kuriuos gabenti per valstybės sieną be leidimų draudžiama;

274.2. atlikti plaukiojimo priemonės įgulos narių ir keleivių dokumentų tikrinimą, vadovaudamasis nuostatų 250 punktu, gabenamų plaukiojimo priemone transporto priemonių tikrinimą – nuostatų 251 punktu. Jeigu asmenų ir transporto priemonių tikrinimas yra atliekamas ne plaukiojimo priemonėje, o pasienio kontrolės punkto teritorijoje įrengtose pasienio tikrinimo vietose, yra skiriamos užduotys „Dokumentų tikrinimas“, „Autotransporto priemonių tikrinimas“;

274.3. lydinti plaukiojimo priemonės įgulos atstovui, atlikti plaukiojimo priemonės apžiūrą;

274.4. judėti plaukiojimo priemonės viduje, taip pat visas patikrinimo procedūras joje atlikti kartu su kitu pareigūnu (pareigūnais). Esant tarnybiniam būtinumui, tikrinimą atlikti skiriamas vienas pareigūnas, jei tikrinimą atlieka kartu su kitų patikrinimą atliekančių valstybės institucijų pareigūnais. Šiuo atveju turi būti užtikrinamas patikimas radijo ryšys su užkardos pamainos vyresnioju (pasienio tikrinimo posto pamainos vyresnioju) ir su netoliese esančia pasienio sargyba, kuri prireikus suteiktų pagalbą;

274.5. baigus plaukiojimo priemonės patikrinimą, apie tai pranešti plaukiojimo

priemonės kapitonui ir pasienio tikrinimo posto pamainos vyresniajam.

275. Pareigūnas, vykdamas užduotį „Plaukiojimo priemonės tikrinimas“ ne plaukiojimo priemonėje, privalo:

275.1. patikrinti nustatyta tvarka iš anksto pateiktus plaukiojimo priemonės dokumentus, įgulos ir keleivių sąrašus;

275.2. įvertinus pavojus, susijusius su vidaus saugumu ir nelegalia migracija, ir iš anksto pateiktus duomenis apie plaukiojimo priemonę, jos maršrutą, joje esančius įgulos narius, priimti sprendimą dėl pasienio tikrinimo atlikimo nevykstant į plaukiojimo priemonę.

TRANSPORTO PRIEMONĖS (ASMENŲ GRUPĖS) PALYDA

276. **Transporto priemonės (asmenų grupės) palyda** – užduotis, skiriama pareigūnams, lydintiems traukinius, laivus, orlaivius ir jais vykstančius asmenis. Transporto priemonės (asmenų grupės) palydos pareigūnai privalo:

276.1. nuolat stebėti, kas vyksta transporto priemonėje ir šalia jos;

276.2. neleisti įlipti į lydimą transporto priemonę ar iš jos išlipti, taip pat pakrauti (iškrauti) kokius nors daiktus ar kitas vertybes neturintiems tam teisės asmenims;

276.3. sulaikyti asmenis, neteisėtai esančius ar mėginančius įlipti į lydimą transporto priemonę ar iš jos išlipti, pakrauti (iškrauti) į ją kokius nors daiktus ar kitas vertybes;

276.4. nedelsdami pranešti užkardos (pasienio tikrinimo posto) budėtojui apie transporto priemonėje ir šalia jos pastebėtus įtartinus reiškinius;

276.5. prieš transporto priemonės išvykimą ir po atvykimo į paskirties punktą, sutikrinti lydimus asmenis pagal turimus duomenis;

276.6. į lydimą transporto priemonę įlipti paskutiniams, išlipti pirmiesiems;

276.7. laikytis darbo saugos taisyklių, nesugadinti lydimos transporto priemonės ir krovinių.

ASMENŲ, TRANSPORTO PRIEMONIŲ, BAGAŽO TIKRINIMAS SU TARNYBINIU ŠUNIMI

277. Užduotis „**Asmenų, transporto priemonių, bagažo tikrinimas su tarnybiniu šunimi**“ skiriama kinologui su tarnybiniu šunimi, ruošiamu ar paruoštu pasislėpusių asmenų, narkotinių, sprogstamųjų medžiagų, ginklų ar kitų medžiagų (toliau – ieškomi objektai) paieškai ir aptikimui. Kinologas, vykdamas šią užduotį su tarnybiniu šunimi, privalo:

277.1. patikrinti vykstančius asmenis, įskaitant jų turimą bagažą, transporto priemones panaudojant tarnybinių šunį;

277.2. būti susipažinęs su tikrinamų transporto priemonių konstrukcijų ypatumais, galimomis slėptuvių įrengimo vietomis ir tikrinimo metu šioms vietoms skirti ypatingą dėmesį, būti susipažinęs su rizikos faktoriais, sugebėti pagal rizikos požymius profiliuoti keleivius, jų bagažą ir transporto priemones;

277.3. stebėti patikrinimo vietą ir artimiausią aplinką, sulaikyti asmenis, bandančius apeiti (apvažiuoti) patikrinimo vietą ar pasišalinti iš jos be pareigūnų leidimo ar kitaip pažeidžiančius pasienio kontrolės punktų režimą;

277.4. palaikyti nuolatinį ryšį ir bendradarbiauti su pareigūnais, vykdančiais užduotis „Autotransporto priemonių tikrinimas“ ir „Dokumentų tikrinimas“ bei muitinės pareigūnais;

277.5. nustačius, kad transporto priemonėje yra slėptuvės ar kitos vietos, kur gali būti ieškomi objektai, pranešti pasienio tikrinimo posto pamainos vyresniajam;

277.6. tarnybiniam šuniui paženklinus ieškomus objektus, taip pat pareigūnui su tarnybiniu šunimi nustačius kitus teisėtvarkos pažeidimus, nedelsiant pranešti pasienio tikrinimo posto pamainos vyresniajam. Jei tarnybinis šuo paženkлина ieškomus objektus, tačiau ieškomų objektų nenustatoma (nesurandama), kinologas apie tai informuoja pasienio tikrinimo posto pamainos vyresnįjį.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

278. Siekdamas išanalizuoti pareigūnų veiklą vykdant sienos stebėjimą ir patikrinimą kertant sieną, šių nuostatų laikymąsi, stiprinti asmeninę pareigūnų atsakomybę, kokybišką konkrečių užduočių vykdymą, užkardos vadas rinktinės vado nustatyta tvarka apskaito, analizuoja ir vertina pareigūnų veiklą bei sudaro tarnybinių rezultatų suvestinę. Rezultatai apibendrinami instruktažų, mokymų, pasitarimų metu.

279. Pareigūnų darbas vertinamas pagal:

279.1. nustatytus suklasotus dokumentus, išaiškintus valstybės sienos pažeidimus, sulaikytus valstybės sienos pažeidėjus ar paieškomus asmenis, įtariamus vogtas transporto priemones, išaiškintus administracinės teisės pažeidimus ir pan.;

279.2. teisėtumo laikymąsi, tarnybinių drausmę, kultūringą, pagarbų bendravimą su žmonėmis, reiklų elgesį su pažeidėjais;

279.3. suteiktą pagalbą asmenims;

279.4. šių nuostatų ir kitų teisės aktų, susijusių su pareigūnų veikla ir kompetencija, išmanymą bei mokėjimą juos taikyti;

279.5. dokumentų įforminimo kokybę;

279.6. tvarkingą ginkluotę, tarnybinių transporto bei kitų priemonių būklę ir mokėjimą veiksmingai jomis naudotis;

279.7. Vidaus reikalų statutinį įstaigų rikiuotės ir ceremonijų statuto ir tarnybinės uniforminės aprangos dėvėjimo taisyklių reikalavimų laikymąsi.

280. Pareigūnų darbo rezultatai skelbiami užkardų skelbimo lentose.

281. Užkardos veikla vertinama pagal veiklos organizavimo lygį ir galutinius pareigūnų darbo rezultatus užkardos veikimo teritorijoje. Užkardų veiklos rezultatai (nustatytų ir išaiškintų valstybės sienos pažeidimų, kontrabandos atvejų bei kitų teisės pažeidimų ir jų išaiškinimo statistiniai duomenys ir kt.) nuolatos vertinami rinktinėje. Atsižvelgiant į vertinimo rezultatus, gali būti keičiamas (koreguojamas) sienos kontrolės įsakymas.

282. Duomenys apie užkardos veiklą pateikiami rinktinei ir naudojami rengiant tarnybos struktūrinio padalinio ataskaitas.

**SUTRUMPINIMAI, VARTOJAMI PILDANT SIENOS KONTROLĖS
NUOSTATUOSE NUSTATYTUS DOKUMENTUS**

BENDRIEJI SUTRUMPINIMAI

U – užkarda
PKP – pasienio kontrolės punktas
PR – pasienio ruožas
PRR – pasienio ruožo riba
VSAZ – valstybės sienos apsaugos zona
VSAZR – valstybės sienos apsaugos zonos riba
Ter. vdn. r. – teritorinių vandenų riba
Užtv. r. – užtvėrimo riba
U. vk. ter. – užkardos veikimo teritorija
snd. – sandūra
skr. ln. – skiriamoji linija
kv. – kvadratas
tr. pr. – transporto priemonė
DLAŽ Nr. – pareigūnui suteiktas darbo laiko apskaitos žiniaraštyje numeris
LPŽS – labai pažeidžiamas sektorius
PŽS – pažeidžiamas sektorius
MPŽS – mažai pažeidžiamas sektorius
PKP taisykl. – Pasienio kontrolės punktų veiklos taisyklės
PTR taisykl. – Pasienio teisinio režimo taisyklės

PASienio SARGYBŲ RŪŠYS IR UŽDUOTYS

RB – rinktinės budėtojas
RBP – rinktinės budėtojo padėjėjas
U. pmn. vrsn. – užkardos pamainos vyresnysis
UB – užkardos budėtojas
UBP – užkardos budėtojo padėjėjas
ptr. – patrulis (Mb. ptr. – mobilus patrulis, Psč. ptr. – pėsčias patrulis)
st. pst. – stebėjimo postas
užt. – užtvara
psl. – pasala
VSSO – vaizdo ir (ar) signalizacijos sistemos operatorius
ps.tr.pst. – pasienio tikrinimo postas
trn. užd. – tarnybinė užduotis
p. srg. – pasienio sargyba
p.srg. vrsn. – sargybos vyresnysis
ps.tr.pst. pmn. vrsn. – pasienio tikrinimo posto pamainos vyresnysis
ps.tr.pst. su tarn.š. – pasienio tikrinimo postas su tarnybiniu šunimi (asmenų, transporto priemonių, bagažo tikrinimas su tarnybiniu šunimi)
tarn. š. mok. – tarnybinio šuns mokymas
Slp. – slapukavimas
Msk. – veismų maskavimas
atr. pnt. – atraminis punktas
tr. pr. asm. pld. – transporto priemonės (asmenų grupės) palyda

TARNYBINĖS PRIEMONĖS

leng. vsr. aut. – lengvasis visureigis automobilis
mkr. autb. – mikroautobusas
mtc. – motociklas
ketur. – keturratis
mpd. – mopedas
mtr. – motorogės
dvr. – dviratis
laiv. – laivas
ktr. – kateris
vlt. – valtis
sld. – slidės
lkt. – lėktuvas
srgt. – sraigtasparnis
a. š. – automatinis šautuvas
pstl. – pistoletas
pstl. kulk. – pistoletas kulkosvaidis
antr. – antrankiai
g. lazda. – guminė lazda
d. bal. – dujų balionėlis
rad. st. – radijo stotis
žiūr. – žiūronai
prož. – prožektorius
sign. prt. – signalizacijos prietaisas
tarn. š. – tarnybinis šuo
arkl. – arklys
rdl. st. – radiolokacinė stotis
trm. st. – termovizorinė stotis
nakt. mt. prt. – naktinio matymo prietaisas
priv. sustb. prn. – priverstinio transporto priemonių sustabdymo priemonė
dt. sp. – datos spaudas
neš. komp. – nešiojamasis kompiuteris

VALSTYBĖS SIENOS APSAUGOS OBJEKTAI IR ĮRENGINIAI

VSŽ – valstybės sienos ženklai
KPJ – kontrolinė pėdsakų juosta
st. b. – stebėjimo bokštas
p. ptr. tak. – pasienio patrulio takas
SS – signalizacijos sistemos (kompleksai)
inž. užt. – inžinerinė užtvara
atr. pnk. – atraminis punktas
PJ – pasienio juosta
priepl. – prieplauka
krant. – krantinė

PAREIGINIAI LAIPSNIAI

grnd. – grandinis
jaunesn. pusk. – jaunesnysis puskarininkis

pusk. – puskarininkis
vyresn. pusk. – vyresnysis puskarininkis
ltn. – leitenantas
vyresn. ltn. – vyresnysis leitenantas
kpt. – kapitonas
mjr. – majoras
plk. ltn. – pulkininkas leitenantas
plk. – pulkininkas
gen. – generolas

(Mėnesio pamainų grafiko forma)

TVIRTINU

(pareigų pavadinimas)

(parašas)

(data)

MĖNESIO PAMAINŲ GRAFIKAS

[illegible]

Sienos kontrolės nuostatų
3 priedas

(Pasienio sargybų pamainos darbo plano forma)

..... **PASienio SARGYBŲ PAMAINOS DARBO PLANAS**
(užkardos pavadinimas)

_____ Nr. _____
(data)

Nuo _____ iki _____
(data, valanda) (data, valanda)

Eil. Nr.	Pasienio sargyba			Laikas		Pasienio sargybos rūšis	Vieta ar maršrutas
	sudėtis (vardas, pavardė)	radijo ryšio šaukiniai	skiriam os tarnybini ės priemon ės	nuo (val., min.)	iki (val., min.)		
1	2	3	4	5	6	7	8
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							

Sąveikos tarp pasienio sargybų organizavimas ir kiti nurodymai:

(pareigos)

(parašas)

(vardas, pavardė)

Įrašai apie pasienio sargybų pamainos darbo plano pakeitimus:

Sienos kontrolės nuostatų
4 priedas

(Pasienio tikrinimo posto tarnybinio žiniaraščio forma)

A forma

(užkardos ir pasienio kontrolės punkto pavadinimas)
PASienio TIKRINIMO POSTO TARNYBINIS ŽINIARAŠTIS

Nr. _____
(data)

Nuo 20 _____
(data, val.)

iki 20 _____
(data, val.)

I. TARNYBINĖ UŽDUOTIS

Skiriamos tarnybinės priemonės: _____
-

Eil. Nr.	Sudėtis (vardas, pavardė)	Eil. Nr.	Sudėtis (vardas, pavardė)
1.		11.	
2.		12.	
3.		13.	
4.		14.	
5.		15.	
6.		16.	
7.		17.	
8.		18.	
9.		19.	
10.		20.	
Radijo ryšio šaukinys (šaukiniai):			

Sąveikaujančių pasienio sargybų šaukiniai ir kiti nurodymai:

(instruktuojančiojo parašas, vardas, pavardė)

II. TARNYBINĖS UŽDUOTIES VYKDYMO EIGA

Eil. Nr.	Val. Vardas, pavardė													Parašas
1.														
2.														
3.														
4.														
5.														
6.														
7.														
8.														
9.														
10.														
11.														
Eil. Nr.	Val. Vardas, pavardė													Parašas
12.														
13.														
14.														
15.														
16.														
17.														

Pareigūnams skiriamų užduočių sutartiniai žymėjimai:

III. PASIENIO SARGYBOS TIKRINIMO REZULTATAI

IV. ŽYMOs APIE ĮVYKIUS IR TARNYBOS REZULTATUS

V. STATISTINIAI DUOMENYS

Eil. Nr.	Atlikti veiksmai	Kiekis	Eil. Nr.	Kiti atlikti veiksmai	Kiekis
1.	Atvykę į šalį asmenys		29.	Priimta sprendimų dėl užsieniečių gražinimo į užsienio valstybę/įvykdyta	/
2.	Išvykę iš šalies asmenys		30.	Įvykdyta sprendimų dėl užsieniečių išsiuntimo	
3.	Minimalus į šalį atvykusių asmenų tikrinimas		31.	Asmenų patikrinimo sušvelninimo atvejai	
4.	Minimalus iš šalies išvykusių asmenų tikrinimas				
5.	Sulaikyti asmenys su svetimais, suklastotais dokumentais				
6.	Sulaikyti PKP taisykl. pažeidėjai				
7.	Sulaikyti kitų ATPK straipsnių pažeidėjai				
8.	Ginklo, prievartos prieš asmenį/tr. pr. panaudojimas				
9.	Sulaikyti paieškomi asmenys				
10.	Sulaikytos įtariamos vogtos tr. pr.				
11.	Atvyko į šalį tr. pr.				
12.	Išvyko iš šalies tr. pr.				
13.	Minimaliai patikrinta atvykusių tr. pr.				
14.	Minimaliai patikrinta išvykusių tr. pr.				
15.	Patikrinta atvykusių/išvykusių keleivinių traukinių				
16.	Patikrinta atvykusių/išvykusių krovinių traukinių				
17.	Patikrinta atvykusių/išvykusių keleivinių/kruizinių laivų				
17.	Patikrinta atvykusių/išvykusių jachtų/nedidelių laivų				
19.	Patikrinta atvykusių/išvykusių kitų laivų				
20.	Patikrinta atvykusių/išvykusių lėktuvų				

21.	Neįleista į šalį asmenų				
22.	Išduota vizų				
23.	Panaikinta vizų				
24.	Atšaukta vizų				
25.	Atsisakyta išduoti vizų				
26.	Priimta prašymų suteikti pabėgėlio statusą				
27.	Priimta sprendimų dėl užsieniečio įpareigojimo išvykti iš Lietuvos Respublikos /įvykdyta	/		Pamainoje (pasienio sargyboje) dirbo pasieniečių	
28.	Bendras pamainos (pasienio sargybos) darbo laikas, iš viso (val.)			Pamainos (pasienio sargybos) trukmė (val.)	

Žiniaraštį užpildė: _____
 (pasienio tikrinimo posto pamainos ar
 pasienio sargybos vyresniojo parašas,
 vardas, pavardė, data, laikas)

Susipažinau: _____
 (užkardos pamainos vyresniojo parašas,
 vardas, pavardė, data, laikas)

Priėmė: _____
 (užkardos budėtojo parašas, vardas, pavardė,
 data, laikas)

Susipažinau: _____
 (užkardos vado parašas, vardas, pavardė,
 data, laikas)

[illegible]

1.															
2.															
3.															
Eil. Nr.	Val. Vardas, pavardė														Parašas
4.															

PASTABA. Viršutinėje eilutėje nurodoma pasienio sargybos ar užduoties rūšis, apatinėje – tarnybos vieta.

Tarnybinės transporto priemonės spidometro parodymai, km					
Pradedant tarnybą		Baigus tarnybą		Pravažiuota	

III. PASIENIO SARGYBOS TIKRINIMO REZULTATAI

IV. ŽYMOŠ APİE ĮVYKIUS IR TARNYBOS REZULTATUS

V. STATISTINIAI DUOMENYS

Eil. Nr.	Atlikti veiksmai	Kiekis	Eil.Nr.	Atlikti veiksmai	Kiekis
1.	Patruliavimo/pasienio sargybos vykdymo trukmė LPŽS (val.)		27.	Bendras patrulio (pasienio sargybos) darbo laikas, iš viso (val.)	
2.	Patruliavimo/pasienio sargybos vykdymo trukmė PŽS (val.)		28.	Kiti atlikti veiksmai	
3.	Patruliavimo/pasienio sargybos vykdymo trukmė MPŽS (val.)				
4.	Stebėjimo iš bokštų termovizorine įranga trukmė (val.)				

5.	Jūros stebėjimo iš bokštų trukmė (val.)				
6.	Jūros stebėjimo radarais trukmė (val.)				
7.	Valstybės sienos apsaugos zonoje patikrinti asmenys				
8.	Valstybės sienos pažeidimai, nustatyti LPŽS (iš karto)				
9.	Valstybės sienos pažeidimai, nustatyti LPŽS (vėliau)				
10.	Valstybės sienos pažeidimai, nustatyti LPŽS/PŽS (iš karto)				
11.	Valstybės sienos pažeidimai, nustatyti LPŽS/PŽS (vėliau)				
12.	Valstybės sienos pažeidimai, nustatyti MPŽS				
13.	PTR taisykl. pažeidimai, nustatyti LPŽS (iš karto)				
14.	PTR taisykl. pažeidimai, nustatyti LPŽS (vėliau)				
15.	PTR taisykl. pažeidimai, nustatyti LPŽS/PŽS (iš karto)				
16.	PTR taisykl. pažeidimai, nustatyti LPŽS/PŽS (vėliau)				
17.	PTR taisykl. pažeidimai, nustatyti MPŽS				
18.	Sulaikyti asmenys, įtariami įvykdę valstybės sienos pažeidimą (BK 291 str.)				
19.	Sulaikyti asmenys, įtariami įvykdę BK 292 str. numatytą veiką				
20.	Sulaikyti asmenys, pažeidę ATPK 205 str.				
21.	Sulaikyti asmenys, pažeidę ATPK 205 ^{1,2} str., pažeidėjai				
22.	Sulaikyti asmenys, pažeidę ATPK 206 str., pažeidėjai				
23.	Sulaikyti paieškomi asmenys				
24.	Sulaikyta kitų asmenų				
25.	Ginklo, prievartos prieš asm./tr. pr. panaudojimas			Patrulyje (pasienio sargyboje) dirbo pasieniečių	
26.	Sulaikytos įtariamai vogtos tr. pr.			Patruliavimo (pasienio sargybos) trukmė, iš viso (val.)	

Žiniaraštį užpildė: _____
 (pasienio sargybos vyresniojo parašas,
 vardas, pavardė, data, laikas)

Susipažinau: _____
 (užkardos pamainos vyresniojo parašas,
 vardas, pavardė, data, laikas)

Priēmē: _____
(užkardos budētojo parašas, vardas, pavardē,
data, laikas)

Susipažinau: _____
(užkardos vado parašas, vardas, pavardē,
data, laikas)

(Tarnybinių dokumentų apskaitos registro forma)

TARNYBINIŲ DOKUMENTŲ APSKAITOS REGISTRAS

(padalinio pavadinimas)

(tarnybinių dokumentų rūšis)

[illegible]